

DARBININKAS

Vol. LXVI, Nr. 32

Rugpjūčio - August 14, 1981 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

ŠV. TĖVO SVEIKINIMAS

Liet. Kat. Bažnyčios Kronika nr. 47

GARBINGAM BROLIUI
JULIJONUI STEPONAVIČIUI
TITULIARINIAM
ANTARADO VYSKUPUI

Lenkijos didesniuose pramonės miestuose nepriklausoma unija suruošė po kelias valandas trukusias demonstracijas prieš vyriausybę dėl maisto trūkumo ir mėsos davinio sumažinimo. Varšuvoj transporto darbininkai, užblokuodami pagrindines gatves, paraližavo bet koki susisiekimą. Unija reikalauja daugiau maisto produktų ir sutvarkyti jo paskirstymą.

V. Vokietijos ministerių kabinetas dėl infliacijos nutarė sumažinti karines išlaidas 1982 m. biudžete. JAV tokį nutarimą aštriai kritikavo.

Lenkijos ministeris pirmininkas Wojciech Jaruzelski pertvarkė ministerių kabinetą, paskirdamas į jį dar du generolus.

Sov. S-ga neišskiais tikslais koncentruoja karo laivyną Baltijos jūroje. Ten yra atvykęs didžiausias jos lėktuvnešis Kiev ir didžiausias karių išlaipinimo laivas Ivan Rogov. Baltijos laivynui sustiprinti yra atplaukę 10 karo laivų.

Popiežiui Jonui Pauliui II buvo padaryta antroji pataisomoji operacija, kuri pavyko gerai.

Varšuvos viešbuty neįžinomi ginkluoti žmonės keliais šūviais nušovė Muencheno olimpiinių žaidimų metu suorganizavusių žydų atletų užpuolimą Palestinos išlaisvinimo organizacijos narį Doud, kuris Varšuvoj gyveno svetima pavarde.

JAV karo laivyno pajėgumai išbandyti rugpjūčio 1 prasidėjo daugiau kaip du mėnesius trukusiantieji karo laivyno pratimai Ocean Venture 81. Pratimai vyksta pietiniame ir šiauriniame Atlanto vandenyne, Karibų ir Baltijos jūrose. Juose dalyvaus 14 valstybių su 120,000 karių, 250 karo laivų ir apie 1,000 karo lėktuvų.

Lenkijos komunistų partija įspėjo lenkus nerengti demonstracijų dėl maisto trūkumo, nes tai gali kraštui atnešti didelių nelaimių, o Lenkija galinti turėti maisto tik tiek, kiek ji pasigamina.

R. Vokietijos disidentai platina R. Berlyne atsisakimus, raginančius gyventojus sukilti ir kaltinančius vyriausybę, kad ji priešinas demokratizacijos procesui. Gyventojai raginami reikalauti pagrindinių žmogaus teisių ir kalbos laisvės.

Egiptas ir Izraelis pasirašė sutartį sudaryti tarptautiniam taikos priežiūros daliniui, kad Izraelis galutinai perduos Egiptui paskutinį Sinajaus pusiasalio ruožą 1982 balandžio mėn.

Izraelio ministeris pirmininkas Menachem Begin pagaliau sudarė naują ministerių kabinetą ir pristatė jį tvirtinti parlamentui. Koalicijai, kuri parlamentui turės tik vieno balso daugumą, sudaryti jis turėjo padaryti didelių nuolaidų kraštutinėm religinėm partijom.

Bolivijoj įvyko jau ketvirtas šamokslas nuversti krašto prezidentui Luis Garcia Meza. Šamokslą organizavo buv. armijos štabo viršininkas Lucio Anez Rivero ir buv. prezidentas Alberto Natusch Busch. Prezidentas atsisakė, ir valdžią perėmė kariuomenės vadų junta.

Jugoslavijos Kosovo provincijoj, kurios gyventojų daugumą sudaro albanai, siekią atsiskirti nuo Jugoslavijos, vyksta ten buvusių riaušių dalyvių teismai. Viena 6 asmenų grupė buvo nuteista kalėti nuo 6 iki 8 metų, o kita 12 albanų grupė — nuo 1 iki 15 m.

Artinantis laimingosioms Tavo prisimtos garbingos vyskupo tarnybos dvidešimt penktosioms metinėms, didžio dvasinio džiaugsmo kupini, su dideliu palankumu siunčiame Tau šį laišką.

Iš tikrųjų, kai rašome, Mūsų dvasia skrieja ir klysta į Tave, Garbingasis Broli, į tolimą Lietuvos kraštą, į garsią to krašto tautą, kuri Mums dėl jos krikščioniško tikėjimo yra labai miela ir Apaštalo Sosto ypatingai vertinama, iš kurios Tu esi kilęs, kurioje lig šiol gyvenai ir dabar tebegyveni. Mums atrodo, kad Mes, rašydami šį laišką, tarytum būtume su Tavimi, kalbėtumės ir malonią iškilmę, kuri jau artinasi, švęstume.

Tepasiekia tad Tave maloniausi troškimai, kylantys iš Mūsų širdies, ir Tau reiškiami geriausi linkėjimai. Taip pat tebūnie Tau pareikšta pelnytą pagarbą, kurią iš visos širdies siunčiame už Tavo gryniausią tikėjimą, ganytojišką uolumą, dvasines bei intelektualines savybes ir įžymius nuopelnus, kuriuos įsigijai kilniai ir visu stropumu vykdydamas šventosios tarnybos pareigas, rūpindamasis žmonių sielų išganymu. Tai šventai tarnybai ruošdamasis ir ją uoliai vykdydamas, pralei-

dai beveik visą gyvenimą, eidamas šviesiais pėdsakais tų praeityje gyvenusių vyrų, kurie, didesnės Dievo garbės ir Katalikų Bažnyčios gerovės siekdami, uoliai ir ištvermingai darbavosi ir Viešpatį Jėzų nuostabiai išpažino žodžiais ir darbais.

Pradžioje mokyklą baigęs gimtajame Miciūnų kaime, pirmiausia įsigijai vidurinį išsilavinimą Vilniuje, lietuvių Vytauto Didžiojo gimnazijoje, vėliau studijavai to paties miesto universitete filosofijos ir teologijos mokslus. 1936 metais iššventintas kunigu, buvai pasiūstas į Gardiną (Grodno) mokyklos kapeliono ir tikybos dėstytojo pareigas. Trims metams praslinkus, buvai paskirtas klebonu į Palušę, Daugėliški, Adutiškį ir drauge Švenčionių dekanato dekanu. Gi 1955 metais, Panevėžio vyskui Kazimierui Paltarokui prašant, Apaštalo Sosto Mūsų Pirmtakas, garbingos atminties Pijus XII, pasirinko Tave tituliarinį Antarado vyskupą ir paskyrė to paties Ganytojo pagalbininku, o jam mirus, buvai paskirtas Apaštališkuoju administratorium, pirmiausia. Panevėžio vyskupijos, o vėliau — tos arkivyskupijos dalies, kuri yra Lietuvos teritorijoje.

Stai Tavo, Garbingasis Broli, svarbiausieji gyvenimo momentai, kuriuos, visus kitus praleidę, norėjome atskirai paminėti. "Jei skaičiuosi metus, — trumpas laikas, jei nuveiktus darbus,

— gyvenimą įvertinsi (Plinijus Antrasis, 4 laiškas 24,6).

Todėl šią, taip garbingą dieną, kai žvelgi į nueitą kelią ir prisimeni savo praeitį, kelt akis aukštyn, nuosirdžiai ir deramai dėkok gerajam Dievui už gausią paramą ir malones, kuriomis Jis dosniai Tave gaivino gausiuose ir dideliuose šventosios tarnybos sunkumuose, varguose ir kryžiuose, kad taptum tikru Kristaus sekėju ir Ganytoju.

Tad prisimindamas tą begalinį Jo gailestingumą ir gerumą, džiaugsmingai šlovink Visagalią derama šlove, džiaukis Jame ir su dideliu pasitikėjimu atsiduok į Jo rankas, nes, kaip sako psalmistas: "Kas Viešpačiu pasitikį, tas kaip Siono kalnas, kurio niekas nepajudina ir kuris stovi per amžius" (Ps 124, 1).

Tegul meilingai Tave globoja Švenčiausioji Mergelė Marija, Gailestingumo Motina, į kurią lietuvių tauta ypatingu maldingumu kreipiasi ir ją garbina; tegul Kristus, kuris "savo įsikūnijimu tam tikru būdu prisijungė prie kiekvieno žmogaus likimo" (Gaudium et Spes 22), Šventosios Dvasios galybe remia Tave ir gausiai teikia Tau dangaus malonių.

Baigdami šį laišką, negalime nepasinaudoti proga pasveikinti Viešpatyje tikinčiuosius lietuvius ir tėviškai juos paraginti, kad, būdami su savo vyskupais tamprioje vienybėje, nuolatos

(nukelta į 2 psl.)

Rako skautų stovykloje, Custer, Michigan, liepos 18 nuleidžiamos vėliavos. Išsiriavię įvairūs vienetai. Pirmoje eilėje iš kairės pirmas v.s. R. Račiūnas, stovyklos direktorius. Nuotr. V. Bacevičius

IRENOS GAJAUSKIENĖS LAIŠKAS PRANCŪZIJOS PREZIDENTUI

Kestono kolegija Londone, institutas, kuris stebi tikinčiųjų būklę Sovietų Sąjungoj ir Rytų

Europoj, praneša, kad Irena Gajauskienė parašė viešą laišką naujai išrinktam Prancūzijos prezidentui Francois Mitterand. Laiške ji apeliuoja, kad prez. Mitterand padėtų išlaisvinti jos vyrą Balį Gajauską. Balys Gajauskas, 55 metų amžiaus sąžinės kalnys, yra iškaltas jau 29 metus sovietiniuose lageriuose. Jo dabartinis terminas už "antisovietinę" veiklą baigiasi po 11 metų.

Gajauskienė skundžiasi, kad Balio sveikata greitai silpsta. Ypač bloga padėtis su Balio akimis, rašo ji, nes jis turi dirbti tikslų darbą tamsiose sąlygose. Be to, jam leidžiama praleisti tik vieną valandą kasdien lauke gryname ore.

Gajauskienė teigia, kad pasimatymai su Balii lageryje yra labai trumpi. Jis dar nėra matęs dukrelės, kuri prieš metus gimė jam būnant kalėjime. Jo vėliau-

sias pasimatymas su žmona trunko tik dvi valandas sargo priežiūroj. Pasimatymo metu buvo uždrausta kalbėti lietuviškai.

Balio motina yra 79 metų amžiaus ir nepajėgi atlikti sunkią kelionę į lagerį pamatyti sūnaus. Kelionė iš Kauno į Permės lagerį ir atgal trunka apie savaitę.

P.S. Šią informaciją Darbininkai atsiuntė Gintė Damušytė, šiuo metu Kestono kolegijoj, Anglijoj, renkanti medžiagą apie religijos persekiojimą sovietų pavergtuose kraštuose.

DEMONSTRACIJOS SAN FRANCISCO

Liepos 20 San Francisco buvo lietuvių demonstracijos. Jos buvo skirtos pavergtų tautų savatei prisiminti ir vaduoti Vytautą Skudį iš sovietinio kalėjimo.

Demonstracijose buvo sulauktyti Sigitas Novickis iš San Francisco, Darius Ošlapas ir jo motina Regina Ošlapienė iš Chicago. Sulaikyti už konsolato apmėtymą kiaušiniiais.

Buvo ir motorkada per miestą. Danutė Barauskaitė iš Lietuvių

SĖKMINGA SKAUTŲ STOVYKLA

Rako stovyklavietė, Custer, MI, šventė 25 metų sukaktį. Ta proga liepos vidury įvyko LSS vidurio rajono stovykla, kurioje stovyklavo 400 skautų ir skaučių. Dauguma jų buvo iš Chicago, bet prisidėjo Detroito ir Clevelando nemažai vienetai.

Stovyklos buvo pavadintos lietuvių tautinio atbudimo laikraščių vardais: Varpas — skautų, Aušra — skaučių.

Stovyklos viršininku buvo v.s. Z. Jaunius, o pastovyklių Aušros — ps. D. Gocaitienė, Varpo — v.s. L. Ramanauskas.

Stovykloje buvo pakili nuotaka ir geras oras.

Informacijos Centro Los Angeles pranešė spaudai, kodėl jie protestuoja, kad dabar yra pavergtų tautų savaitė, prisiminę badaujančią Vytautą Skudį, kuris yra gimęs Amerikoje. Supažindino su Skudžio gyvenimo svarbiausiais momentais, paaiškino, už ką jį suėmė.

Įvykį aprašė amerikiečių spauda.

VYT. SKUODŽIO REIKALAS VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

Norėdami iš JAV valdžios patirti turimų naujausių žinių apie bado streiką paskelbusį sąžinės kalinį doc. Vytautą Skudį ir stipriai angažuoti valdžios pareigūnus jam pagelbėti, JAV LB-nės atstovai liepos 23 Washingtono susitikimo su valstybės departamentu "bi-lateral relations" skyriaus pareigūnu James Schumaker. JAV LB-nei atstovavo visuomeninių reikalų tarybos pirm. inž. Alg. Gečys, tarybos narys adv. Ernestas Raskauskas ir Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybos narys politiniams reikalams Linas Kojelis.

Ilgensio pokalbio metu LB atstovai pajuto ryškų valstybės departamento susirūpinimą Amerikos piliečių Vyt. Skudžiu ir patyrė apie vykdomas pastangas jam pagelbėti. Diplomatiniamis priemonėmis dažnai esant apgautiems tam tikra paslaptinumo skraiste, JAV LB atstovai įsipareigojo respektuoti konfidencialumo pageidavimą. Tačiau mūsų visuomenės žiniai ištiesai pateikiamas valstybės departamento autorizuotus raštiskus atsakymus į pateiktus klausimus V. Skudžio reikalą, su teise juos skelbti spaudoj.

-0-

Ką valstybės departamentas gali pareikšti apie Amerikos pilietį Vyt. Skudį, taip pat žinomą Benedict Scott vardu, kuris yra kalinamas Sovietų Sąjungoj?

Mes esam giliai susirūpinę jo reikalu. Kaip jūs žinot, Skudis gimė Chicagoj 1929 metais ir todėl turi teisę į JAV pilietybę. Mes laikom tą teisę pagrįstą, nes mums nėra žinomas joks Skudžio elgesys, kuris jį būtų pažeidęs. Skudį į Lietuvą išsiųdė tėvai jam esant vaiku, prieš sovietams užimant tą valstybę. Mums yra žinoma, kad Skudis reikšėsi žmogaus teisių srityje Lietuvoj prieš jo areštą, įvykusį 1980 metų sausio mėnesį. 1980 metų gruodžio mėnesį jis buvo nuteistas septynerių metų kalėjimo ir penkerių metų tremimo bausmėmis už anti-

sovietinę agitaciją bei propagandą.

Ką JAV valdžia yra padariusi Skudžio reikalą?

Pakartotinai sovietams esam reikšę savo gilią susirūpinimą Skudžiu. Kaip žinot, jo atvejis buvo iškeltas Europos saugumo ir kooperacijos konferencijoj Madride, kur buvo peržiūrimas paklusimas Helsinkio baigminiam aktui. Mes taip pat esam naudoję diplomatinis kanalus. Tačiau aš negaliu šiuo klausimu toliau daryti pareiškimų.

Ką galit pasakyti apie bado streiką, kurį, yra teigiama, Skudis yra pradėjęs. Ar jūs keletą reikalų su sovietais?

Mes esam bandę patikrinti gautas šiuo klausimu žinias. Nors bado streiko patvirtinti negalim, mes esam giliai susirūpinę Skudžio gerove.

Ar jūs jūsų konsulariniai tarnautojai įpareigoti įkalintus Amerikos piliečius aplankyti? Ar jie aplankė Skudį?

Tai yra pats svarbiausias mūsų susirūpinimo elementas. Mums nėra pavykę V. Skudžio aplankyti. Tačiau aš negaliu pridėti tolimesnių komentarų.

Ar jūs išskelbt bado streiko klausimą su sovietais?

Kaip esu pareiškęs, mūsų susirūpinimas sovietams yra gerai žinomas.

Taip, bet ar jūs specifiskai šį klausimą kėlėt?

Mes esam palietę visus Skudžio atvejo aspektus, tačiau aš negaliu leisti į detales.

-0-

Tenka pastebėti, kad J. Schumaker yra naujai atkeltas į šias pareigas, ir LB atstovai su juo susitikio pirmą kartą. Šias pareigas anksčiau ėjęs Oscar Clyatt yra perkeltas darbuotis JAV ambasadoj Turkijoj. Oscar Clyatt rodė didelį simpatijų Pabaltijo klausimams ir visada stengėsi, kiek sąlygos leido, pagelbėti šeimų sujungimo ir politinių klausimų reikaluose.

A.G.C. (LB Inf.)

OLANDIJOS LAIKRAŠTIS APIE KLAIPĖDOS BAŽNYČIĄ

Klaipėdos bažnyčios istorija rado atgarsį olandų spaudoje. Olandų laikraštis "Het Parool" atspausdino ilgą straipsnį, kuriam aprašomos drąsos ir ryžtingos Klaipėdos katalikų pastangos susigrąžinti ateistinės valdžios atimtą bažnyčią, dabar paverstą filharmonijos sale. Bažnyčios pastatas Rumšiškių gatvėje, rašo olandų laikraštis, dabar atrodo suluošintas, tartum jam būtų nukirsta galva. Pačių tikinčiųjų lėšomis ir rankomis pastatytoji bažnyčia išniekinta: buvo pašalinta Marijos Taikos Karalienės statula, sudaužytas mozaikinis Kristus, sugriauti altoriai.

Olandų laikraštis primena, kad Klaipėdos katalikai ir prie jų prisidėję kiti lietuviai tikintieji, jau kelis kartus kreipėsi į sovietų komunistų partijos generalinį sekretorių, prašydami, kad bažnyčiai jiems būtų sugrąžinta. Paskutinę petiją partijos vadui pasirašė net apie 150 tikstančių lietuvių tikinčiųjų, kurie, deja, nesulaukė jokio atsakymo iš ateistinės valdžios.

Olandų laikraštis aprašo, kaip 1956 metais Chruščiovo vadinamo atolydžio metu Lietuvos valdžia išdavė bažnyčios statybą leidimą. Tai buvo tikrai nepaprastas įvykis sovietų valdomame krašte. Buvo oficialiai aprobuotas statybos planas, gauta statybos medžiagų paskyra, tikinčiųjų buvo suaukota trijų milijonų rublių suma. Prasidėjo tikrai džiūdinanti statybos talka. Klaipėdiečiai subruzdavo net naktimis savo naują bažnyčią statyti.

Bet, užbaigus statybos darbus, išpuošus bažnyčią, įrengus puikius vargonus, tikintieji nesulaukė naujos bažnyčios pašventi-

nimo. Iš Maskvos buvo gautas griežtas įsakymas neduoti katalikams jų pačių pastatytos bažnyčios. Maža to. Tuometiniam Klaipėdos klebonui kun. Liudui Poviloniui ir vikarui kunigui Burneikiui bei trim pasauliečiam buvo iškelta baudžiamoji byla už tariamą statybos medžiagų vogimą. Nuosprendžiai buvo žiaurūs: laisvės atėmimas nuo trejų iki aštuonerių metų. Klaipėdiečiai mėgino protestuoti, bet buvo milicijos numalšinti.

Šimto septyniasdešimt tūkstančių gyventojų Klaipėdos miestas ir šiandien neturi savo bažnyčios. Visos benamės Klaipėdos parapijos pastangos, rašo olandų laikraštis, gauti pagalbos iš aukščiausiųjų valdžios instancijų liko tuščios. Valdžios organai lieka kurti bet kokiems prašymams grąžinti Marijos Taikos Karalienės bažnyčią. (vr)

VATIKANAS PASISAKO DĖL TEISMO

Vatikanos spaudos salė paskelbė komunikatą ryšium su šiomis dienomis iškeltu klausimu, ar Italija turėjo teisę suminti ir teisti pasikėsintoją prieš popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo gyvybę už nusikaltimą, kuris buvo įvykdytas Vatikano teritorijoje. Atsakydama į šį klausimą, Vatikano spaudos salė savo komunikate pažymi, kad pagal Italijos valstybės ir Vatikano pasirašytosios Laterano sutarties 22-ąją straipsnį, Apaštalo Sostui išreikšus pageidavimą arba davus įgaliojimą, asmenys, įvykdę nusikaltimą bet kurioje Vatikano teritorijos dalyje, gali būti teisiami Italijos teismo organų. (vr)

Savaitės įvykiai

JAV ir Kanada patvirtino anksčiau pasirašytą sutartį dėl tuna žuvų žvejybos Amerikos vakarų vandenyse ir užbaigė porą metų dėl to trukusį ginčą.

Gambijos prezidentui Dawda Kairaba Jawara dalyvaudant Britanijos Valijos princo vestuvėse, krašte buvo kairių suorganizuotas šamokslas jam nuversti. Prezidentui paprašius, Senegal vyriausybė pasiuntė į Gambiją kariuomenės dalinį, kuris pajėgė sukilimą numalšinti.

Panamos prezidentas ir tautinės gvardijos vadas gen. Omar Torrijos Herrera ir su juo skridę kiti 6 pareigūnai žuvo lėktuvo nelaimėj Panamos džiunglėse.

R. Vokietijos vyriausybė pradėjo ambicingą bažnyčių statymo ir jų restauravimo planą.

Britanijos vyriausybė įsakė per savaitę išvykti Sov. S-gos atstovybės Londone antrajam sekretoriui Viktor Lazin.

Vakarų valstybės negali sutarti dėl priemonių ir būdų atsilikusių valstybių ūkiui pakelti: JAV mano, kad tai galima pasiekti tik privačių korporacijų investavimais, kaip tai įvyko Taivane ar P. Korėjoje, o kitos turtingosios Europos valstybės yra linkusios tai pasiekti masinėm tarptautinėm pastangom.

Prezidentas Reagan, laimėjęs kongrese kovą dėl mokesčių sumažinimo, susidūrė su kietai didelio atlyginimo pakėlimo reikalaujančio oro susisiekimo kontrolierių unija, kurios nariai pasiektą susitarimą atmetė ir pradėjo streiką. Prezidentas nusistatęs streikuojančius tarnautojus atleisti, o unijos vadus nubausti.

Amerikietis Francisco de Araujo sugalvojo Jeruzalę pastatyti Kristaus kančios vaidinimus, iš kurių būtų pašalinti visi Oberammergau vykstančiuose vaidinimuose prieš žydus nukreipti išsireiškimai. Vaidinimas bus šis skirtas Šv. Žemę lankančiam krikščionim, o vaidinimo tekstą Izraelio cenzūros taryba yra praleidusi.

P. Afrikos kariuomenės daliniai dažnai vykdo karinius žygius į pietinę Angolą, kur yra susitelkę Pietvakarių Afrikai, arba Namibijai, nepriklausomybės siekiant partizanai. Kubos kariai į pasienį vykstančius susidūrimus nesikiša.

JAV kongresui priėmus rezoliuciją, reikalaujančią nesiimti jėgos Lenkijos demokratizacijos procesui sulaukyti, Sov. S-gos spauda vėl atnaujino JAV puolimus.

Egipto prezidentas Anwar el Sadat atvyko pasitarti su JAV prezidentu dėl JAV politikos Artimųjų Rytų srity ir dėl palestiniečių autonomijos vakarinio Jordano krante ir Gazos ruože.

Baltų Jungtinis komitetas Washingtonė Baltų Laisvės žymenių apdovanoio kongresmaną Edward J. Derwinski iš Ill., kuris labai uoliai ir ištikimai gina Lietuvos, Latvijos, Estijos reikalus. Tokiu pat žymeniu apdovanotas ir kitas kongresmanas Clement J. Zablocki, kuris negalėjo įteikime dalyvauti. Nuotraukoje iš k. Martin Suuberg — estas, Gailė Tamosiūnaitė, Maida Kari — pirmininkas, Sven Paul — estas, Vita Terauds — latvaitė, kongresm. Edward J. Derwinski, John Bolsteins — komiteto narys, Jonas Bobelis — lietuvių atstovas.

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— „Židikuose palaidota Šatrijos Ragana. Prie bažnyčios tebestovi namas, kuriame rašytoja gyveno, kūrė. Tačiau jis niekuo nepažymėtas, neišskirtas iš kitų. Malonu apsilankyti sename Lazdynų Pelėdos dvare Paragiuose. Parkas, ūkiniai pastatai gyvai primena seserų Ivanauskaičių kūriniuose aprašomus apleistus dvarus. Gyvenamasis pastatas neblogai prižiūrimas, gana turtintas muziejėlis“. Plakiai G. Ilgūnas rašo apie sukilimo poetą Julijų Anusavičių. Nieko nesą išlikę, kas liudytų šio poeto atminimą. Net kapo vieta Daumėnų kaimo kapinėse neturi nei kryžiaus, nei kitokio antkapio. O žmonių atminime J. Anusavičius dar nesą užmirštas. Toliau G. Ilgūnas pasidžiaugia, kad gražiai esančios prižiūrimos poeto A. Vienažindžio, kalbininko K. Būgos, prof. M. Roemerio tėviškes. Įdomų straipsnį G. Ilgūnas užbaigia priminimu, kad „sparčiai nyksta senos sodybos, negražinamon užmarštin nusinėsdamos ir savo vakarykštį veidą. Kartu su nereikalingomis lūšnėmis kai kada sugriūva arba sugriaujami ir istorinę vertę turintys pastatai, sodybos, nepaisant jas saugančių įstatymų“. O taip yra dėl to, kad S. Sąjungoje yra labiausiai lauzomi jų pačių išleisti įstatymai. Policinėje valstybėje viešpatuoja saivalė ir biurokratizmas. Praeitį dažnai tyčia nutyliama arba iškraipoma. Taigi ir žymiųjų žmonių sodybos dažnai yra tyčiomis paliekamos sunykimui.

— Išeivijos lietuvių kultūrinio gyvenimo „žinovas“ V. Kazakevičius Pergalės Nr. 4 pirmą kartą pateikė beveik pilną

1980 metų išeivijos lietuvių išleistų grožinės literatūros knygų sąrašą. Apžvalgininkas pagiria A. Mackaus knygų leidimo fondą ir Aiteities leidyklą, kad jos vengiančios grafomaniškų autorių. Ypač pagiria A.N. Dičpetrio debiutinės knygos išleidimą. V. Kazakevičius neturi gero žodžio tik Draugo konkurso romanams. Neigiamai vertina J. Kraliausko romaną „Po ultimatumo“. Palankiai sutinka L. Dovydeno „Vasaros vidudienį“, J. Jankaus „Kol čia esu“, A. Landsbergio „Muziką įžengiant į neregėtus miestus“, A. Jasmanto, A. Radžiaus, K. Grigaitytės, A. Vaičiuliaičio poezijos knygas. Nepiktai vertina ir Alb. Baranausko beletristiką, ypač jo paskutinį romaną „Vincio Mazurkevičiaus romanas“. Paminėti ir P. Gaudžio, A. Tyruolio, Z. Tenisonaitės, A. Vaičiuliaičio vertimai iš kitų kalbų. Suprantama, kodėl V. Kazakevičiui nepatinka B. Railos „Vaivos rykštė“ (tai esanti antitarybinė propaganda). V. Kazakevičius pamini, kad A. Mackaus knygų leidimo fondas netrukus išleis E. Cinzo trečiąjį romaną „Trys liudėsio dienos“ („Raudonojo arklio vasaros“ romano antroji dalis). Leidyklai atsistys esąs ir ketvirtos E. Cinzo romano „Šv. Petro šūnynas“ rankraštis. Taigi šį kartą V. Kazakevičius išdrįso kalbėti apie visą 1980 metų išeivijos lietuvių literatūrinį derlių. — 1979 Auroros leidykla Leningrade išleido anglų kalba knygą „Modern Lithuanian Stained Glass“ (Šiuolaikinis lietuvių vitražas), sudarytą menotyrininkės I. Ramanaukaitės, turinčią 146 vitražų nuotraukas, aptariančią 15 Lietuvos vitražis-

tų. Dabar vilniškė sovietinė Tiesa išspausdino dail. V. K. Jonyno tos knygos recenziją (ją persispausdino Gimtasis Kraštas, Nr. 23). Recenzentas žymiaisiais Lietuvos vitražistais laiko dail. Stasį Ušinską (1905-1974) ir jo išugdytus jaunesnius vitražistus—K. Šatūną, K. Stoškų, K. Morkūną, B. Bružą, L. Pocių, V. Švarlį, A. Dovydeną, H. Kulšį, G. Juodenytę-Baginskienę, A. Grabauską. Recenzentas yra susižavėjęs leidinyje parodytų lietuvių vitražistų kūrinių grožiu ir jėga.

— Birželio paskutinę savaitę Vilniuje vyko tarptautinė matematikų konferencija, į kurią suvažiavo mokslininkų iš viso pasaulio. Buvo perskaityta 460 mokslinių referatų iš tikimybių teorijos ir kibernetikos sričių. Lietuviai mokslininkai paruošė net 60 pranešimų. Tarp žymiausių Vilniaus universiteto mokslininkų matematikų minimi rektorius Jonas Kubilius ir Vytautas Statulevičius. Propagandiniuose spaudos rašiniuose skelbiama, kad, kas madų pasaulyje yra Paryžius, tas matematikos ir tikimybių teorijos moksloose esąs Vilnius. Tačiau atrodo, kad Vilniuje šaukiamos įvairios tarptautinės konferencijos ne vien Vilniaus pranašumo motyvais, bet ir noru parodyti laisvąjį pasauliui, kad Lietuva su sostine Vilniumi yra teisėta sovietinės imperijos dalis, vėta tarptautinio pripažinimo.

— Penktosios studentų dainų ir šokių šventė šiais metais įvyko Marijampolėje (vad. Kapsuke). Spaudoje rašoma, kad šventėje dalyvavo 40 saviveiklinių sambūrų iš visų Lietuvos aukštųjų mokyklų. Buvo šokami tautiniai ir pramoginiai šokiai. Režisavo V. Aleksandravičius. Dalyvavo ir aukštojo mokslo ministeris H. Zabulis.

Pr.N.

kupams, kunigams, įžadais Dievo tarnybai pasišventusiems asmenims — moterims ir vyrams, o taip pat visai šito mylimiausio krašto liaudžiai.

Vatikanas, 1980 m. rugp. 20 d. Antraisiais Mūsų Pontifikato metais.

Popiežius Jonas Paulius II

VILNIEČIŲ SVEIKINIMAS

1981 m. sausio mėn. Lietuvos kunigai ir tikintieji, minėdami J. E. vysk. Julijono Steponavičiaus 20-tąsias tremties metines (iš-tremtas be teismo sprendimo 1961 m. sausio 18 d.), meldėsi už vyskupą-tremtinį ir jį sveikino. Štai vieno vilniečių sveikinimo tekstas:

„Mes atėjome padėkoti Jums ir Dievui, kad Jis Bažnyčios ir Tautos didelių išbandymų metu mūsų vyskupijos vairą patikėjo Jums. Nors Jūsų Ekscelencijos nėra Vilniuje, bet dvasia Jūs esate kartu su mumis. Kokia parama mums matant Jus, nelūžtantį audroje nepasimetantį klastos ir melo sūkuriuose! Jus nesuviliojo pažadų žavesys ir neišsigandote grasinimų, tačiau tapote švyturiu, kurį pamatė ne tik lietuviai prie Nemuno krantų, bet ir visas pasaulis. Jūs — mūsų Vadas, Jūs — mūsų Tėvas, Jūs — mūsų Tautos ir Bažnyčios garbė.

Mes Jums dėkojame!
Mes Jus mylime!
Mes meldžiamės už Jus!

22 METAI TREMTY

1981 m. balandžio 17 d. su-eina 22 metai, kaip J. E. vysk. Vincentas Sladkevičius neša tremties pančius.

1959 m. Religijų reikalų tarybos įgaliojimas pranešė J. E. vysk. V. Sladkevičiui, kad LTSR Ministrų Tarybos nutarimu jis privalo išvykti iš Kauno į Nemunėlio Radviliškį. Milicija tuojau jį išregistravo iš Kauno miesto, ir balandžio 17 d. vyskupas pradėjo tremtinio gyvenimą.

J. E. vysk. Vincentas Sladkevičius be teismo sprendimo jau 22 metai tremtyje.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių par-duotuvė. Gėlės įvairiomis progom. 846-5454-9527; vakarė: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, New-ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Pa-ruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdrau-dimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestu-vėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tor-tai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, compiuteriai, jv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir fir-mų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

FLORIDA REAL ESTATE Rezidencinės ir Komerinės Nuosavybės Apartamentai • Kondominiumai • Nuomavimas **Angėlė E. Karnienė** REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY 3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706 Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

NEW JERSEY, NEW YORK — Lietuvos Atsiminimai, šeštad. WEVD 8-9 val. vak. 97.9 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — **NEW JERSEY** — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....
Numeris, gatvė .....
Miestas, valstija, Zip .....

KELIONĖS Į LIETUVĄ — 1981

liepos 20-29 — \$1,112	rugsėjo 3-12 — \$1,148
rugpjūčio 3-14 — \$1,068	rugsėjo 17-26 — \$1,059
rugpjūčio 3-12 — \$1,112	rugs. 24 — spalio 3 — \$1,059
rugp. 19 — rugs. 3 — \$1,382	spalio 8-17 — \$1,019

Kainos yra iš New Yorko ir Bostono. Iš kitų miestų yra pridėtinis mokestis. Visose kelionėse praleidžiama 5 naktys Vilniuje, 2 ar 3 naktys Maskvoje, kai kurios dar Varšuvoje, Frankfurte ar Helsinkyje. Kainos gali keistis, keičiantis skridimų kainom.

Taip pat patarnaujama įsigyjant bet kokiom kelionėm bilietus, keliaujant lėktuvais, laivais, traukiniais, autobusais. Užsakomi viešbučiai. Išnuomojamos mašinos.

VYTIS TRAVEL
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
Tel. 212 769-3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. ISSN 0011-6637

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metam \$1.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Lietuva amerikiečių spaudoje

Vis daugiau amerikiečių žurnalistai susidomi Lietuva, sugėba į ją nukeliauti ir parašyti, parašyti jai palankiai okupuoto krašto atžvilgiu, žinios surenkamos objektyviai. Žino, kur tų žinių ieškoti.

Lietuva sukėlė spaudos dėmesį. Jau dabar žino, kas ta Lietuva. Lietuvą labai išgarsino Simo Kudirkos byla ir jo ištraukimas iš sovietinio kalėjimo. Apie jį rašė viso pasaulio spauda. Taip pasaulio žmonės, įvairios tautos, susidūrė su Lietuvos problema.

Apie Simą Kudirką daugiausia rašė Amerikos spauda. Darbininko redaktorius, prof. Juozas Brazaitis, labai uoliai rinko tas iškarpas, kurias siuntė iš visų kampų skaitytojai. Tų iškarpų buvo visas kalnas — visa lentyna prikrauta.

Prof. Brazaitčiui 1974 metais mirus, tas iškarpų rinkinys išsi-barstė ir taip žuvo. Bet jų gausybė buvo lietuviams labai reikalinga ir naudinga, nes — išgarsino lietuvių reikalus per visą kraštą.

Išgarsino Lietuvą ir Vladas Šakalsys su savo nuostabių pabėgimų iš sovietinės vergijos, savo nuostabią kelionę per kietai saugomą Sovietų Sąjungos sieną, per Suomiją iki Švedijos.

Išgarsino Lietuvą Lietuvos pogrindžio spauda. Tokios LKB Kronikos tuoj išverčiamos į anglų kalbą, į kitas kalbas ir paleidžiamos į pasaulį. Ten yra labai konkreti faktinė medžiaga, kuri domina ir traukia žurnalistus.

Taip prieš dvi savaites įsidėjo gražų straipsnį Newsweek žurnalas. Įsidėjo nuotrauką ir situacijos žemėlapi. Straipsnį parašė to žurnalo Maskvos skyriaus štabo vadovas. Apie jį rašėme praeitame Darbininko numeryje.

Dabar Los Angeles Times, didelio ir įtakingo laikraščio, korespondentas Maskvoje Robert

Gillette nuvyko į Vilnių ir ten praleido tris dienas. Jis nenuėjo pas komunistų partijos pareigūnus pasinformuoti apie tariamą pažangą ir sovietinio laimingo gyvenimo stilių. Jis medžiagą susirinko gatvėje, iš žmonių, iš disidentų. Jam rūpėjo, kaip lietuviai reaguoja į Lenkijos įvykius.

-o-

Lietuviai gali tik pavydėti lenkams, — kalbėjo jo sutikti lietuviai, linkėdami lenkams sėkmės, sprendžiant ekonominę krizę. Kai kurie išreiškė viltį, kad panašios reformos pasklis ir Sovietų Sąjungoje.

Korespondentas mini, kad Lietuva yra arčiau Varšuvos nei Maskvos. Prisimena, kad abi tautos sudarė jungtinę valstybę. Jis riša istoriją, religiją, etniniai ryšiai. Lenkų dabar Lietuvoje esą mažai, tik 7.30 procentų. Jų daugiau esą Vilniuje. Sumini, kad lenkai valdė Vilniaus kraštą, kaip Sovietų Sąjunga prisijungė Lietuvą, Latviją. Estiją pagal 1939 metų Molotovo-Ribbentropo paktą.

Nežiūrint, kad sovietai Lietuva valdo 40 metų, Vilniuje labai aiškūs Lietuvos istoriniai ir kultūriniai ryšiai su Vakarais. Miesto senamiestis yra renesanso ir baroko architektūros muziejus, su apsodintais parkais ir vingiuotomis, išgrįstomis gatvėmis, kurios yra gaivinančiai laisvos nuo daugelio sovietinių miestų pilkumo ir vienodumo.

Lietuviai nevengė pasikalbėti su korespondentu. Pasakojo apie KGB pagyventas pastangas ir propagandos mašinos bandymus apsaugoti Lietuvą nuo panašių įvykių kaip Lenkijoje.

Korespondentas pastebi, kad Lietuva jau seniai turi vieną aukščiausių gyvenimo lygių visoje Sovietų Sąjungoje.

Papasakoja vieną nuotykią, kaip prie bažnyčios bandė fotogra-

(nukelta į 4 psl.)

Kanados (Ontario) Stratfordo Shakespeareo festivalį šiame savaitrašty plačiau aprašiau prieš porą metų (žiūr. str. "Susipažinkim su Stratfordo festivaliu", 1979.VIII.31). Tai vasarinis šios rūšies festivalis, pasiekęs pasaulinį garsą ir savo kokybe (angažuojami geriausi aktoriai) bei kiekybe (nuo 1976 žiūrovų skaičius viršija po pusę milijono kiekvieną sezoną) rimtai konkuruojas su Stratford-on-Avon, William Shakespeareo festivaliui, Anglijoje, veikiančiu festivaliu.

Niekas nedrįs abejoti, kad kanadiškio Stratfordo festivalio žydėjimo viršūnė buvo pasiekta paskutinių šešerių metų tarpe, kai vyriausiu režisierium — meno vadovu tapo jaunas, energingas, išradingas anglas Robin Phillips. Bet paskutiniu metu, ne keturiasdešimties nesulaukęs, šis vyras ėmė skųstis visokiom fizine negaliom, už kurių viečiausiai slėpėsi publikai nežinomos kitos priežastys. Kartą ir kitą jam visus begąsdinant atsisistatydinimu, bet vis kažkaip dar pasiliekanč, 1980 rudenį pasibaigė darbo sutartis ir nebuvo atnaujinta. Meno vadovų pasikeitimo teatro mėgėjai bent iš karto nebūtų pastebėję, o jei Phillips vietą būtų užėmęs kitas jį panašus ar dar didesnis genijus, gal net būtų ir pradžiuogę. Bet užkulisius kunkuliuota vulkano, kuris prasiveržė Festivalio direktorių tarybai skiriant kitą meno vadovą. Susikirto Kanatos aktorių profesinės sąjungos (Actors' Equity) nacionalizmas su direktorių tarybos internacionalizmu. Pirmieji griežtai pasisakė už meno vadovą kanadietį, o antrieji norėjo pasaulinio garso žmogaus, nesvarbu, kokios tautybės. Tąsnybės vyko abu paskutinius pereinčius ir du ar

KANADOS STRATFORDO FESTIVALY
— AŠTUONI VEIKALAI

ALFONSAS NAKAS

tris šių metų mėnesius. Tai laikas, kai sustatoma naujo sezono programa, imama intensyviai repetuoti, siuvami drabužiai. Abiejų šalių atstovų posėdžiai ir masiniai susirinkimai tapo plūdūmų arenomis, per Kanados (pvz. Detroito) spaudą pasiekė daugumos festivalio lankytojų akį, ausį ir širdį. Meno vadovai buvo skiriami ir šalinami. Laikrodžiai tikėjo, ir viltis išgelbėti naują Festivalio sezoną mažėjo. O sezoną praleidus tuščiomis, būtų nustota tęstinumo, būtų prarastas publikos pasitikėjimas.

Nebeminėsiu visų pavardžių. Nebekartosiu, kaip viskas sprendėsi, nes daug spaudoje apie tai rašyta. Tik priminsiu, kad ankstyvą pavasarį meno vadovu tapo natūralizuotas Kanados pilietis John Hirsch ir darbas užvirė. Sezonas pradėtas birželio vidury, kad tik keletą dienų tepavėlavus, su keturiais veikalais. Kiti keturi bus įvesti sezono įpusėjus. Tai tik pusė pernai statytų veikalo skaičiaus (pernai jų buvo 15). Drastiškai sumažintas ir spektaklių skaičius. Viskas tik Festivalio ir Avon teatruose, Third Stage teatrą paliekant uždarą.

Du kartus man teko Festivalį aplankyti ir pamatyti visus keturis rodomus veikalus. Pamatymo eile čia pateikiu būtiniausias apie kiekvieną veiklą žinias ir po vieną kitą pastabą.

Scena iš Shakespeareo "The Taming of the Shrew". Iš k. Rod Beattie — Gremio, Patrick Christopher — Hortensio, Lon Cario — Petrucio vaidmeny. Nuotr. Robert C. Ragsdale

William Shakespeareo The Taming of the Shrew nuo birželio 17 vaidinama Festivalio teatre. Repertuare liks iki sezono pabaigos, t.y. iki spalio 31. Režisierius — Peter Dews, dailininkė — Susan Benson. Petručio rolė — Len Cariou, Katarinos — Sharry Flett. Pirmą kartą iš trijų šių komedijų čia mažiau su prologu, tad teko stebėti vaidinimą vaidinime. Įspūdis visais atžvilgiais labai geras: puikūs aktoriai, gražūs kostiumai, išradinga režisūra.

W. Shakespeareo Coriolanus nuo birželio 16 repertuare liks iki rugsėjo 5. Režisuoja Brian Bedford, dailininkas — Desmond Heeley, pagrindiniai aktoriai — Len Cariou, Barbara Chilcott, Scott Hylands. Viena nuobodžiausių Shakespeareo romėniškųjų dramų, kurios visi režisieriai vengia, o pabandę nagus nusvyta (čia išvis statoma tik antrą kartą, pirmąkart po lygiai 20-ties metų!). Iš beveik trijų tuzinų šnekamų rolių tik keturias dramaturgas suteikė moterim, iš jų tik vienai leido daugiau pasireikšti. Režisierius dar keletą moterų įvedė į statistų plebėjų minią, bet revoliucionierių moteriškumas niekada nežavi nei gyvenime, nei scenoje. Baisiai daug vyrų keliamo triukšmo ir kariaujančių, ir kalbant. Be dekoracijų, be butaforijos, aktoriai vaidino stati, o dailis statistų kartais tysodavo ant grindų. Didžiausią įspūdį paliko garsinis efektas — savotiškas dundesys, lyg iš už trijų tūkstančių metų atklystęs griaustinis, skelbiąs naujų scenų pradžią. Coriolanus mažiau pirmąjį kartą gyvenime ir turbūt paskutinį...

Moliereo The Misanthrope vaidinamas birželio 15 — rugsėjo 27, Festivalio teatre. Režisūra — Jean Gascon, scenos puošmenys ir kostiumai — Desmond Heeley. Svarbiausiose rolėse — Brian Bedford, Sharry Flett, Pat Galloway, Scott Hylands, Nicholas Pennell. Sakoma, kad iš 32 Moliereo komedijų ši esanti viena geriausių. Komiškų situacijų, deja, čia nedaug, ir, norėdamas publiką prajuokinti, režisierius turi labai pasistengti. Jean Gascon pasistengė! Matėm Paryžiaus aristokratiją, kokią tik ir galėjom įsivaizduoti karaliaus Saulės eros išvakarėse. Lengvumas, žaislingumas, tuštųbė pynėsi su Alsesto (Alceste) mizantropo tra-

gizmu. Neapsakomo grožio, spalvingumo kostiumai — kiekvienas vertas rodyti madų parodoje. Mizantropų scenoje mažiau irgi pirmąjį kartą, bet geresnio nežalėčiau įsivaizduoti.

W. S. Gilberto ir Arthur Sulivano H.M.S. Pinafore — nuo birželio 15 iki rugpiūčio 9, Avon teatre. Režisierius — Leon Major, dekoracijos (visa didelė aukšta scena — laivas) — Murray Laufer, kostiumų kūrėja — Astrid Janson. Muzikos vadovas Berthold Carriere, choreografe — Judith Marcuse. Tai tradicinis sezono muzikinis pastatymas, kurį galėtume vadinti ir operete. Dalyvauja keletas solistų, vyrų ir moterų, iš kurių vardais paminiėtinos Patricia Kern ir Katherine Terrell. Nepaprastai puikus mišrus choras, kurio vyrų čia eina matrosų pareigas, o moteriškosios tai kapitono gimnaitės. Dvi valandas (su viena 15 minučių pertrauka) scena pilna nepaprasto temperamento jaunų ir apyjaunių žmonių, kurie šoka, dainuoja, laksto laivo deniu, laiptais į kapitono tiltelį, karstosi ant burių stiebų ir dainuoja, dainuoja. Libretisto sukurta šioji tokia intriga, ir operetė baigiasi su trimis laimingomis poromis. Publika šiame pastatyme didžiai nustebina pirmąjį Festivalio dramos aktorius Eric Donkino vaidmuo šokant ir dainuojant, o iš tikrųjų tik grakščiai sukiojantis, kai jaunimas aplink jį šokinėja, ir nepaprastu tempu deklamuojant poroj visų dainininkų atliekamų dainų. Publika kelis kartus jam kelė didžiausias ovacijas. Šį pastatymą siūlyčiau kiekvienam Stratfordo lankytojui būtinai pamatyti, tik, deja, kažkodėl jis iš repertuaro tuoj dings.

Tiek apie mano matytuosius. O štai keturi veikalai, kuriuos matysim antrojo sezono pusę. Vienintelis Festivalio teatre — Shakespeareo The Comedy of Errors, nuo rugpiūčio 14 iki spalio 31. Jo režisierius — Peter Dews, o dailininkė — Susan Benson. Neturiu informacijos apie svarbiuosius aktorius. Man ši komedija nebeauja, ją mažiau prieš penkerius metus. Tai Shakespeareo viena iš pačių lengviausių ir juokingiausių. Iš trijų naujų Avon teatro pastatymų pirmasis bus R. B. Sheridanano The Rivals (rugpiūčio 8 — spa-

(nukelta į 4 psl.)

ŠIRDIES GIESMĖ

PETRIUKUI

VYTAUTAS A. DAMBRAVA

2

Petriukas nesiskyręs nuo kitų mum visiem būdingomis žemiškomis savybėmis, kad ir dideliais gabumais; tačiau skyresis dvasinėmis savybėmis, griežtu savo gyvenimo organizavimu ir plienine valia.

Jau pačioj vaikystėj Petriukas mokėjęs kūną palenkti valiai. Darbėnų pradžios mokyklos mokytojas Raucha liudija, jog jis ryškiai skyresis nuo kitų mokinių savo labai geru elgesiu, linksmumu, sumanumu, darbštumu; jis visuomet buvęs labai paslaugus, mokytojų ir draugų mylimas.

O jį priglaudęs zakristijonas Eglinas, kad arčiau jam būtų mokykla, liudija, jog Petriukas mėgęs tarnauti mišiom ir tai daręs beveik kasryt. Daug kartų zakristijonas užtikęs Petriuką kambarėly iš maldaknygės besimeldžiantį. Buvęs linksmas ir paklusnus, dažnai pasisiūlydavęs net ir sunkiam darbiui. Blogo žodžio iš Petriuko niekas nebuvo girdėjęs; jis dar perspėda-

vęs kitus. Eglinas dėkingai prisiminė ir tai, kad Petriukas pramokęs jo žmoną skaityti ir rašyti.

Šeimos dvasia

Meilę Dievui ir maldai Petriukas gavo iš religingų tėvų, ypač iš motinos. Salezietis Cinquetti sako, jog motina, kuri niekuomet nesvajoto turėti sūnų kunigą, nėra pilnai supratusi savo beveik dieviškos paskirties. Brolis kunigas Antanas liudija, jog šeima, atsiaklaupusi prie didelio kryžiaus, net su ašarom melsdavosi, sudėdama skausmą ir rūpesčius prie Jo kojų, prašydama pagalbos, pasivėsama Jo valiai. Dar pačioj vaikystėj Petriukas gavęs iš klebono knygą apie šventojo Jono Bosco gyvenimą. Pasiekusios jį ir Saleziečių Žinios, kurių tais laikais buvo spausdinama net 21,000 egzempliorių. Panoręs eiti šventojo Jono Bosco dorybių keliu, Petriukas ryžosi tapti saleziečių kūrėjo sūnum. Paveikę Petriuką ir tuometinio klieriko Antano pa-

drąsinimai laiškais. Iš pradžių tėvas nenorėjęs nė girdėti apie Petriuko planus, tai jis ir skundėsis: "Mat, kadangi Antanas didesnis, tai leidot jį ir į gimnaziją, ir į Italiją, kad galėtų eiti dangaus keliais, o kadangi aš mažesnis, tai verčiau mane vaikščioti žemės keliais. Tai neteisingai!" Išgirdęs drąsius Petriuko žodžius, tėvas susimąstęs. Vaikščiodamas ilgai po kambarį, rūkydamas pypkę, jis nutaręs keisti savo sprendimą ir leisti Petriuką vykti ten, kur širdis ir Dievas šaukia, nežiūrint vargo ir sunkumų šeimoj.

Petriukas prasitaręs: "Dievas buvo man žadėjęs, ir aš išvažiavau, ir niekam nepasisėkė manęs perkalbėti". O vėliau laiške tėveliam rašė: "Aš labai esu linksmas, ir patenkintas, ir dėkingas savo broliui Antanui, kad jis mane atvedė į tokį gerą kelią, kur geresnio žmogus negali rasti. Esu dėkingas ir jums, tėveliai, kad mane leidote, o labiausiai Dievuliukui už įkvėpimą važiuoti į šią laimingą vietą".

Broliui vykstant misijom į Kiniją ir prie traukinio pravirkus, atsisveikinant su Petriuku, nes kažin ar abiem kada teksią pasimatyti, Petriukas pastebėjęs: "Antanėli, aš turėčiau verti, o ne tu. Tu gi važiuoji! Tai kas, jei mes nepasimatysime daugiau čia ant žemės; pasimatysime danguje!" Ateis parodė, jog tai buvo paskutiniai Petriuko žodžiai Antanui.

Kadangi mažazemių šeimai stigo pinigų, tai Petriukas gavo tėvų leidimą ganyti galvijus pas vieną pasiturintį ūkininką, o vėliau gavo darbo pas gimnaitę Palangos kurhauze skaičiuoti biliardo lošėjų taškus. Dėdamas centą prie cento, susitaukęs kelionpinigius vykti Italijon. Ir Italijoje Petriukas buvęs labai taupus ir mokęs kitus taupumo dorybės. Visomis išgalėmis jis stengėsis nesudaryti neturtin-giem tėvam papildomų išlaidų.

Kokie kuklūs buvo jo prašymai, gražiai iliustruoja ir ši tėvam rašyto laiško ištrauka: "Kada rašysit broliui Antanui, pasiųskit ir man, o aš prirašęs pasiųsiu jam, bus mažiau išlaidų... Būtų gera, kad įduotumėte man atvežti viršutinių marškinių, o jei nebus iš ko nupirkti viršutinių marškinių, juk jau ir taip daug išlaidų turėjo dešimties metų, tai užtektų kritinėms, nės kai šventomis dienomis apsivelku švarką su klepiais, tai negerai atrodo, kad matosi mano naminiai marškiniai..."

Nauji namai... be namų

Pradžia Italijoje buvo sunki. Be namų, be didesnio mokslo, be kalbos, tarp svetimųjų. Užkliuvęs kitiem ir jo mažas ūgis, o jis linksmai, nors širdelė gal ir dažnai suskaudavo, atsakydavęs: "Aš esu ūgiu dar mažas, bet turiu didelę širdį!"

Teko Petriukui ne kartą nu-

sivilti, teko būti pajuoktam, teko daug sunkiau dirbti, atsiradus tarp didesnių mokslą turinčių mokinių (daugelis buvo baigę po kelias gimnazijos klases). Tačiau jau iš pat pradžių buvo pastebima, jog Petriukas giliau už kitus įsisąmoninęs į savo pašaukimo kilnumą. Jis, kaip tikras žemaičio sūnus, spinduliuojo natūraliomis dorybėmis: darbštumu, atvirumu, nuosirdumu, linksmumu, stropumu, o taip pat darbo drausme ir kantrumu, ypač dosnumu ir nepaprasta pasiaukojimo dvasia. Atrodė niekada nesijaučiąs.

Petriuko troškimai buvo praktiški, realūs. Jis nežalėjojo tapti vienuoliu kunigu, kaip jo brolis misionierius. Jo tikslas, kaip jis ne kartą sakė, buvo "tapti geru brolio saleziečio pagalbininku ir išmokti siuvėjo amatą". "Kas žino, — rašė jis, — ar vieną gražią dieną netekų ir man pačiam grįžti į Lietuvą pasidarbauti tarp savo tautiečių... Atidarysime (saleziečiai) ten amatų mokyklą, ir aš būsiu pirmas lietuvis salezietis siuvėjas... Jei šventasis Jonas Bosco man padės tapti kada nors saleziečiu, aš nebūsiu koks liurbis ir miegalis. Aš stengsiuosi būti labai, labai aktyvus! Noriu pelnytai valgyti Don Bosco duoną!" O Don Bosco visada prašęs Dievą duoti jam sielas, o pasiimti visa kita, jį savo jauniem aspirantam užtikrinęs duoną, darbą ir... dangų. Petriukas to

tik ir tenorėjo. Jo kelias buvo aiškus.

Net ir nepasisėkimų metu, o kartą neišlaikęs egzaminų, Petriukas neverkšlėno, o nusizėminęs dar kiekiau mokėsi, save spausdamas, neiekvodamas tuščiai nē valandėlės savo brangaus laiko. "Nusižeminti ir naujai ryžtis buvo jo taktika nepasisėkimuose."

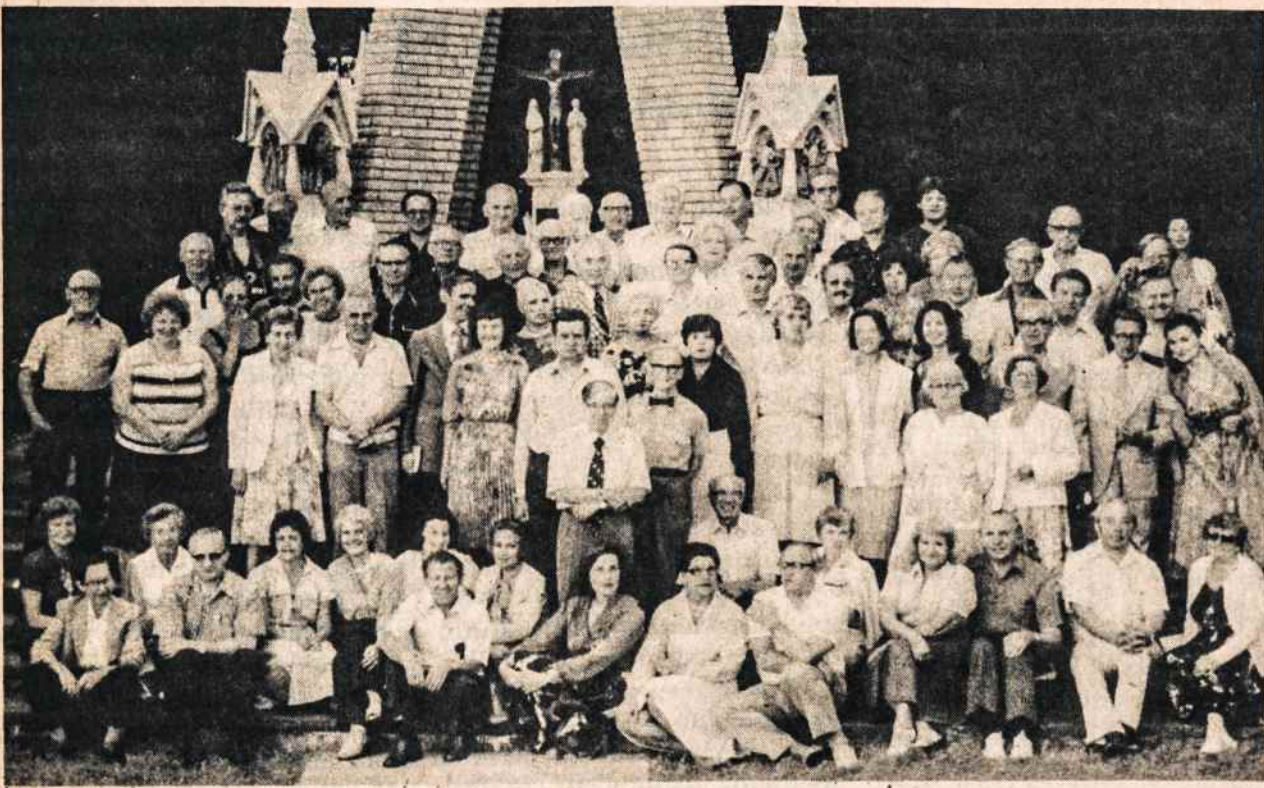
Dorybių keliu: viskas vislem

Sakoma, kad Petriuko dėkingumo, pagarbos ir meilės jausmai savo geradariam, vyresniesiems, mokytojams ir draugams buvo ryškiai regimi jo veide, lyg skaidriausiam veidrody. O brolišką meilę jis reiškė nuolatinio dosnumu ir paslaugumu, kur tik kas to iš jo laukė.

Klasėj mokytojai sakėsi neturėję atidesnio mokinio. Jo laikysena buvusi korektiškiausia. Savo pavyzdžiu ir nuosirdžia talka jis paveikdavęs ir apsilėidėlius. Gražiai prašęs draugą nebeskaudinti vyresniųjų ir nenkenkti bendrai tvarkai. "Tas viskas tau pačiam išeis į naudą, — kalbėjo jis. — Tada ir man bus didesnė pareiga tave dar labiau vertinti, ar net tave kaip nors premijuoti."

(Bus daugiau)

Lietuvių Fronto Bičiulių studijų ir poilsio savaitės dalyviai pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte. Nuotr. V. Maželio

ISPŪDINGA LFB POILSIO—STUDIJŲ SAVAITĖ

V. Skuodžio išlaisvinimui ir kitiems reikalams suaukota 10,000 dol.

BRONIUS VAŠKAITIS

Lietuvių Fronto Bičiuliai (LFB), kurių šiuo metu yra apie 300 ir kurių eilėse vyrauja patriotiškai nusiteikę, dosniai aukojantieji akademikai, mūsų politiniame, ekonominiame, kultūriname gyvenime yra išvarę gilią vagą. Organizuotai jie reiškėsi pogrindyje pirmojo bolševikmečio laikotarpyje, o sukilimo metu, vejant sovietus iš Lietuvos, atidavė didelę kraujo auką. Todėl tie, kurie objektyviai žiūri į mūsų tautos opiusius reikalus, frontininkams reiškia užtarautą ir respektą.

Liepos 11-18 labai gražiai lietuvių pranciškonų tvarkomoje sodyboje Kennebunkporte, Maine, Kanados ir JAV-bių frontininkai turėjo 25-ąją poilsio bei studijų savaitę, kurią įvadinėmis pastabomis atidarė pirmininkas Juozas Raulys.

Algis Ardlinaitis, tarybos pirmininkas, klausytojus pavadžiojo po žymiusius mūsų tautos sukilimus, kiek ilgiau sustodamas prie paskutiniojo, įvykusio 1941 m. Dr. Juozas Girnius padarė buvusių stovyklų apžvalgą, ypač atkreipdamas dėmesį į tas stovyklas, kuriose buvo padaryti svarbesni nutarimai.

Sveikinimo žodyje Tėv. Paulius Baltakis, OFM, pranciškonų provincijolas, pabrėžė, jog yra žmonių, norinčių katalikiškąją akciją nukreipti į visuomeninį gyvenimą, visai užmirštant Dievą.

Po to įvyko susipažinimo vakaras, nes stovykloje buvo svečių iš įvairių vietovių: Los Angeles, Detroito, Chicagos, Philadelphia, New Jersey, Washingtono, D.C., Kanados, Clevelando, New Yorko, Connecticuto ir iš kitur. Iš viso per 70 asmenų.

Sekmadienį, liepos 12, buvo Lietuvių diena ir pranciškonų veiklos Amerikoje 40 metų sukaktis. Autobusais ir automobi-

liais suvažiavo didelė žmonių minia. Pamaldų metu giedojo Brocktono lietuvių Šv. Kazimiero parapijos choras, solistė Marytė Bizinkauskaitė. Pamaldose dalyvavo ir frontininkai. Vėliau visi pasidžiaugė menine programa, kurioje gražiai pasirodė Onos Ivaškienės vadovaujama tautinių šokių grupė ir minėtas choras bei solistė.

Vakare kavinėje buvo atidaryta dailės paroda. Toje parodoje savo kūrinius išstatė trys mote-

rys dailininkės: Stasė Smalinskienė iš Detroito, Nijolė Palubinskienė iš Clevelando ir Marija Ambrozaitienė iš Chicagos. Paroda nepasizymėjo eksponatų gausumu, bet šiaip buvo įdomi ir originali.

Žvilgsnis į spaudą

Pirmadienį, liepos 13, Vytautas Volertas apžvelgė mūsų periodinę spaudą — Draugą, Darbininką, Dirvą, Laisvąją Lietuvą, Pasaulio Lietuvį, Naujienas, su-

vos atkūrimo darbe". Knyga pasirodys šiais 1981 metais ir bus pardavinėjama po 12.50 dol. Prenumeratoriai, paaukoję bent 25 dol., ir mecenatai, paaukoję 50 dol. ar daugiau, bus įrašyti į knygą. Prenumeratas — aukas siųsti PLB Valdybai, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

Visos aukos Pasaulio Lietuvių Bendruomenei (Lithuanian World Community), pagal gautus raštus iš JAV mokesčių įstaigos (Internal Revenue Service) gali būti nurašomos nuo JAV federalinių mokesčių. Sudarydami testamentus, LB rėmėjai gali bent dalį savo palikimo skirti PLB, ir testamentą įrašydami LITHUANIAN WORLD COMMUNITY, a Not For Profit, Tax Exempt, Illinois Corporation, ID No. 36-3003339.

PASAULIO LIETUVIS

PLB Valdybos leidžiamas PASAULIO LIETUVIS jau išeina reguliariai kas mėnesį (išskyrus vasaros mėnesius, kada pasirodo dvigubi numeriai) ir lanko savo skaitytojų šeimą 32-juose pasaulio kraštuose. Jį dabar redaguoja patyręs redaktorius Bronius Nainys, jam talkina Romas Kasparas ir techninis redaktorius Clementas Dėdela, spausdina "Draugo" spaustuvė Chicagoje. Paskutinis numeris buvo dvigubas birželio-liepos mėnesių, išsiųstas visiems prenumeratoriams liepos pradžioje. Kitas bus rugpiūčio-rugsėjo numeris.

"Pasaulio Lietuvį" administruoja Baniutė ir Romas Kronai, kurie šiuo metu nori surasti daugiau naujų prenumeratorių. Metinė "PL" prenumerata yra 8 dol., garbės prenumerata 20 dol., oro paštu iš JAV į kitus kraštus 25 dol. Kviečiame "PL" prenumeratorius ir skaitytojus užsakyti "Pasaulio Lietuvį" kaip dovaną savo giminėms ar draugams.

PL BENDRUOMENĖ

PLB Valdyba birželio mėnesį išleido mažo dydžio, 31 puslapio leidinį "Pasaulio Lietuvių Bendruomenė", kuriame trumpai suminėti PLB siekimai, tikslai ir uždaviniai, organizavimasis, pobūdis, santvarka ir pilni Lietuvių Chartos bei PLB Konstitucijos tekstai. Leidinį galima gauti nemokamai, kreipiantis į PLB Valdybą.

minėjo jų gerąsias puses ir iškėlė trūkumus. Pareiškė didelį nusivylimą Naujienomis, kurių didžiausias uždavinys yra šmeižti mūsų iškiliuosius, aktyviai besireiškiančius lietuviškuose darbuose žmones.

Žvilgsnis į praeitį ir dabartį

Žurnalistas Juozas Kojelis savo paskaitoje "LFB praeitis ir dabartis" vaizdžiai nušvietė Fronto Bičiulių atliktus darbus ir įžvalgaus stebėtojo akimis metė žvilgsnį į ateitį. Jis stipriai akcentavo stoką informacijos apie Lietuvą ir kitas Pabaltijo valstybes. Kiek ilgiau stabtelėjo prie darbų Hannaford Public Relations firmos, esančios Californijoje. Su šia firma, kaip žinome, Los Angelėje ir apylinkėse gyvena baltai yra sudarę sutartį, pagal kurią jų opiejai reikalai turėtų būti išvesti į plačiuosius vieškelius. J. Kojelis prašė šį svarbų sumanymą remti ir prisidėti aukomis. Čekius rašyti "Lithuanian World Community". Juos siųsti šiuo adresu: Information Center, P.O. Box 29657, Los Angeles, Calif. 90029.

Apie rezistenciją Lietuvoje

Antradienį, liepos 14, Rimai Mironienei pristatė Vladas Šalkalys ir Simas Kudirka dalyvius nukėlė į Lietuvą, priminė ten įvairiomis formomis besireiškiančią rezistenciją, ragino JAV išleisti specialų informacinį laikraštį ir kiek galima daugiau pasiųsti į Lietuvą. Pageidavo, kad lietuvių atstovai būtų siunčiami į Afganistaną ir ten drąsiai kovojantiems žmonėms išaiškintų, jog nelaisvėn paimtieji lietuviai yra aukos sovietinio režimo. Tuo būdu būtų išvengta nekaltų mūsų tautiečių žudymo.

Pamaldos už žuvusius

Trečiadienį, liepos 15, buvo laikomos iškilmingos pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir už neseniai mirusius frontininkus — dr. Joną Grinių, Igną Malėną, Aloyzą Baroną. Pamaldoms iškilmingumo suteikė pranciškonų kandidatų lietuviškas giedojimas.

Žvilgsnis į Lietuvį bendruomenę

Balys Raugas kalbėjo apie LF Bičiulių dėmesį Lietuvį Bendruomenei. Priminė, jog po antrojo pasaulinio karo Lietuvą paliko 80,000. Iš jų 73,000 atsidūrė Vokietijoje, o 7,000 kituose Europos kraštuose. Po karo į Jungtines Amerikos Valstybes emigravo 30,000 lietuvių.

(Bus daugiau)

Lietuva amerikiečių spaudoje

(atkelta iš 3 psl.)

fuoti. Viena moteriškė jam piktai pasakė "Pašli" (eik šalin). Bet, susižinojusi, kad jis ne rusų KGB valdininkas, o užsienio korespondentas, ji spaudė jam ranką ir atsiprašinėjo, kad taip pasielgė, džaugėsi, kad jis atvyko į Lietuvą.

Žmonės minėjo, kad pabrango maistas ir vartojamos prekės. Viena moteris aiškino, kad Vilniuje dar galima gauti pieno, sviesto, mėsos, tačiau daug sunkiau nei būdavo anksčiau. Beveik negalima rasti kiulienos.

Darbovietėse jau pasitaiko darbininkų ginčų su vadovybe. Profesinių sąjungų centro taryba turėjusi 20 skundų prieš įmonių vadovus. Juos išsprendė darbininkų naudai.

Viena papasakojo apie partijos suruoštą mitingą prieš Lenkiją. Partijos atstovai aiškino, kad Lenkijoje pilna kontrarevoliucionierių. Jie per daug važinėjo po užsienius, išlepo ir emė vis daugiau reikalauti. Paskaita buvo baigta anekdotu. Lenkams buvę pasakyta: mažiau triukšmaukite, nes dings Kania, ateis Vania (malonybinis rusų Ivano pavadinimas) ir bus kaip Afganistane.

-o-

Ši Los Angeles Times žurnalisto straipsnį perspausdino ir kiti šio krašto laikraščiai. Iš Los

Maralin Niska Toscos vaidmeny. Ši Metropolitan ir kitų operų solistė lietuviams pakartotinai dainuos Kultūros Židinio salėje rugsėjo 27, sekmadienį, 4 val. popiet.

KETVIRTASIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

Ketvirtasis mokslo ir kūrybos simpoziumas vyksta lapkričio 25-29, Padėkos dienos savaitgalį, Chicagoje.

Simpoziumą globoja: Lituanistikos Institutas, Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjunga, Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga, JAV LB Krašto valdyba.

Organizaciniam komitetui pirmininkauja Juozas Rimkevičius. Mokslinės programos komitetą sudaro: Pranas Zundė — pirmininkas, Jonas Bilėnas — griež-

NAUJOS "AUŠROS"

Lietuvių Informacijos Centras, kuris veikia Darbininko redakcijos kaimynystėje, redakcijai įteikė gautas naujas "Aušras", okupuotos Lietuvos pogrindžio laikraštį. Gauti trys numeriai — nr. 17 (57), nr. 18 (58), nr. 24 (64). Šis pastarasis turi praeitų metų rugsėjo mėnesio datą. Greit supažindinsime Darbininko skaitytojus su šių numerių turiniu.

tieji mokslai, technologija ir architektūra, rūmgaudas Nemickas — medicina, Leonardas J. Šimutis — muzika, menotyra, Ina Užgirieš — humanitariniai ir socialiniai mokslai.

Simpoziumas apžvelgs, ką yra davęs mokslui lietuvis išeivis.

Bus keliasdešimt paskaitų iš įvairių mokslo sričių. Paskaitos iš anksto paruošiamos ir įteikiamos rengimo komitetui. Paskaitos numatomos išleisti atskiru leidiniu. Programinį leidinį redaguoja A. Dundzila.

Iš paskaitininkų tolimiausias bus architektas Jurgis Žalkauskas iš Forest Hill, Victoria, Australija. Jis ir kalbės apie Australijos architektūrą.

Teologijos sekciją organizuoja kun. dr. Viktoras Rimšelis, MIC, iš Chicagos.

Simpoziumo metu bus du vaidinimai. Pasirodys "Antrasis kaimas", kuriam vadovauja Titas Antanaitis. Jono Kelečiaus vadovaujama skautų akademikų teatrinė grupė suvaidins Vinco Krėvės "Raganių". Taip pat bus įteikta šių metų literatūros premija, kurią laimėjo poetė Kotryna Grigaitytė.

Iki šiol gauta aukų: dr. Kęstutis Jucas — finansų komisijos pirmininkas — paaukojo 500 dol., dr. A. Matulis — 200 dol. Greitai rengėjai kreipsis į lietuviškąją visuomenę prašydami aukų, kad būtų galima padengti programinio leidinio ir kitas išlaidas.

L.Š.T. STASIO BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPA

SKELBIA

FOTO KONKURSA

Tikslas — išleisti atvirutes žemiau išvardintom progom: 1. Šv. Kalėdu. 2. Šv. Velvku. 3. Gimtadienio. 4. Vardadienio. 5. Vedybų. 6. Mirties užuojauta. 7. Šiaudinukų. 8. Tautinių juostų. 9. Margučių ir 10. Gintaro išdirbinių.

Pageidavimas: Visose temose turėtų vyrauti lietuviški motyvai.

Premijos: I-oji — 200.00 dol., II-oji — 150.00, III-oji — 100.00, IV-oji — 50.00 ir parodoje V-toji — 250.00 dol. už nuotrauką, kurią balsavimo keliu atrinks parodos lankytojai.

Dydis: 5" x 5" ar didesnis, spalvotas.

Nuotraukoms įteikti data: Lapkričio 15, 1981

Paroda: Lapkričio 26-27 d.d., 1981

Laimėtojams premijų įteikimas: Lapkričio 27, 1981

Nuotraukoms gražinamos prisijuntus adresuotą voką su pašto ženklu.

Dėl informacijų kreiptis ir nuotraukas siųsti: V. Tamošiūnas. 2327 Casper. Detroit, Michigan 48209, tel. (313) 843-6027. Nuotraukas siųsti slaptyvardė, atskirame uždarame voke tikra pavardė, vardas ir adresas, viršuj voko slaptyvardė.

KANADOS STRATFORDO FESTIVALIS

(atkelta iš 3 psl.)

lio 31). Seks Friederich Duerenmatto The Visit (rugpiūčio 15 — spalio 4), o pats paskutinis — John O'Keeffe Wild Oats. Smulkesnių informacijų apie dar nematytus veikalus neduodu, nes, išskyrus minėtą Shakespeareo komediją, paskutiniai trys man absoliučiai nauji. Pavadinimų į lietuvių kalbą neverčiau todėl, kad norintieji užsakyti bilietus gali klaidingai "atversti" į anglų kalbą ir pasidaryti sau bei teatro kasininkėms nemalonumų.

Nežinau, kuriem vaidinimams ir kokių bilietų dar gali būti savaitgalių spektakliams. Ankstesniuose Festivalio sezonuose,

prieš pradžioj aprašytą krizę, savaitgalių bilietai būdavo išgrabstomi balandžio ir gegužės mėnesiais. Bet jokių būdu netikiu, kad būtų sunkumų juos gauti šiokioms dienoms. Kadangi Kanados paštas streikuoja ir nežinia, kada vėl ims veikti, likęs vienintelis būdas bilietams užsakyti — skambinimas telefonu. Bilietų kasos (Box Office) numeris yra šis: (519) 273-1600. Iš Detroito ir Toronto galima skambinti specialiom, ne ilgos distancijos linijom: Detroito — 964-4668, Toronto — 364-8355.

Reikia manyti, kad, pergyvenę vadovybės krizę, Stratfordas kitą vasarą turės pilnakraujį 30-tąjį sezoną.

Nudelstas Lietuvos pasiuntinybės namo restauravimas

Jau seniai JAV LB krašto valdyba rūpinasi, kad mūsų nepriklausomos Lietuvos dar laisva dalelė — Lietuvos pasiuntinybės namas — būtų restauruojamas. Tuo reikalu JAV LB IX-osios tarybos sesija Chicagoje 1980 spalio 26 konkrečiai nutarė sudaryti komisiją, kuri pasirūpintų Lietuvos atstovybės Washingtono patalpų atnaujinimu ir kultūrinių lobių joj sukaupimu. O 1981 balandžio 11-12 Dainavoj įvykusi PLB, JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės bei Jaunimo Sąjungos valdybų konferencija įgaliojo JAV LB visuomeninių reikalų tarybą tuo reikalu rūpintis, paruošiant planus, sąmatas ir praktišką restauracijos vykdymą.

Jau tik po to, t.y. 1981 gegužės 13, Lietuvos atstovybės lankėsi Alto valdybos išdinininkas Juozas Skorubskas ir sekretorius Grožvydas Lazauskas. Jie ten pasisilūlė, o vėliau Alto valdyba pritarė, kad Alto valdyba sutinka imtis iniciatyvos tam tikslui sudaryti tarporganizacinę komitetą.

1981 gegužės 21 Lietuvos atstovas dr. Stasys Bačkis parašė laišką JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantui Gečiui, kuriame tarp kitko sako:

“Man atrodo, tiksliausia būtų tuo reikalu JAV LB ir ALT sukurti ad hoc komitetą, kuris rūpimu tikslu jau konkrečiai galėtų veikti ir kuris būtų apraška visos lietuvių išeivijos tuo klausimu bendradarbiavimo. Taip susikūręs ad hoc vienetas galėtų turėti, sutarta data, pasitarimą su manimi ir aptarti, kas ir kaip galima daryti Pasiuntinybės namo remonto reikalą.”

Skaitydama šiuos žodžius, JAV LB krašto valdyba suprato, kad Lietuvos atstovas dr. Stasys Bačkis nori, jog tokį komitetą sudarytų JAV LB ir Altas, įtrauktami į jį įvairių organizacijų darbuotojus, bet ne atstovus, kadangi tai būtų darbo komitetas. Krašto valdyba pritarė Lietuvos atstovui dr. Stasiui Bačiui, ir 1981 birželio 10 JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus parašė laišką Alto pirm. dr. Kaziui Šidlauskui, kviesdamas Alto atstovus pasitarimui.

1981 liepos 6 į laišką atsakė Alto valdybos sekretorius Grožvydas Lazauskas, pranešdamas, kad Alto atstovai sutinka atvykti į pasitarimus.

Atrodė, kad Alto valdyba, sutikdama pasiūsti savo atstovus pasitarimui su JAV LB krašto valdybos atstovais, savaime sutiko su dr. Stasio Bačžio pasiūlymu, kad Lietuvos pasiuntinybės namo remonto ad hoc komitetą sudarys Altas ir JAV LB, todėl 1981 liepos 16 JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus pranešė vėl Alto pirm. dr. Kaziui Šidlauskui apie posėdžio tikslų vietą ir laiką. Jeigu jie to dr. Bačžio pasiūlymo ir krašto valdybos pirmininko sąlygos neketino laikytis, be reikalo jie važiuavo bei sau ir kitiems laiką gaišino.

Pasitarimas įvyko 1981 liepos 25, šeštadienį, 3 val. po pietų Detroito Metropolitan Airport International Host viešbuty. Iš Chicago atvyko Alto valdybos vicepirm. dr. Jonas Valaitis, išdinininkas Juozas Skorubskas ir sekretorius Grožvydas Lazauskas. JAV LB krašto valdybai atstovavo pirm. Vytautas Kutkus, vicepirm. finansų reikalui Alfonsas Vėlavicius ir išdinininkas Jurgis Ribinskas.

JAV LB krašto valdyba paruošė pasitarimo darbotvarkės projektą, kurį išdalino visiems atstovams, ir prašė priimti. Pagal tą pasitarimo darbotvarkę, pasitarimo atstovai turėjo nustatyti ad hoc komitetui Lietuvos pasiuntinybės namo remonto gaires, ryšius tarp ad hoc komiteto ir JAV LB krašto ir Alto valdybų atstovų bei Lietuvos atstovo dr. Stasio Bačžio, ad hoc komiteto atskaitomybę bei sutartį su Lietuvos atstovu dr. Stasiu Bačkiu.

Taip pat Alto ir JAV LB pasitarimo atstovai turėjo nustatyti ad hoc komiteto dydį, į kurį po lygų skaičių asmenų pakviestų iš JAV LB ir Alto, komiteto būstinę, paskirų komisijų sudarymą, pirmininkavimą ir kt.

Visur buvo numatytos lygios teisės Alto ir JAV LB krašto valdyboms.

JAV LB krašto valdybos giliu įsitikinimu, ad hoc komitetas turėjo būti darbo komitetas, nes sutelkti 250,000 dol. Lietuvos

pasiuntinybės namo restauravimui, paruošti projektus ir juos įgyvendinti yra didelis, sunkus ir skubus darbas, kadangi jau dabar, lietuvi lyjant, vanduo sunkiasi pro vieną sieną. Delsti nėra laiko.

Tačiau šiom JAV LB krašto valdybos atstovų ir Lietuvos atstovo dr. Stasio Bačžio mintimis Alto valdybos atstovai nepritarė. Jie norėjo, kad šis Alto ir JAV LB atstovų pasitarimas tik sušauktų visų lietuviškų organizacijų atstovų susirinkimą, kuris nustatytų gaires ir išrinktų komitetą. Geriausiu atveju jie sutiko tik sudaryti laikiną komitetą, kuris minėtų visų lietuviškų organizacijų susirinkimą sušauktų. Nebuvo aišku, kiek kurios organizacijos tų atstovų skirtų į šį susirinkimą ir kas to komiteto atskaitomybę galėtų tvirtinti, kadangi, Alto atstovų nuomone, po šio komiteto išrinkimo jis būtų nuo nieko, nei nuo Alto, nei nuo JAV LB, nepriklausomas. Taigi būtų šaukiamas visos Amerikos lietuvių organizacijų seimas tam komitetui sudaryti.

JAV LB krašto valdybos atstovų nuomone, toks kelias Lietuvos pasiuntinybės darbus gero kaimi nuvilkintų. Į suvažiavimą susirinkę atstovai darys sprendimus, bet kas dirbs?

Tokiu būdu prie bendros nuomonės nebuvo prieita. Visi atstovai pasirašė pranešimą, kuriame Lietuvos atstovas dr. Stasys Bačkis yra prašomas priimti Alto ir JAV LB krašto valdybų atstovus tolimesniam išsiaiškinimui.

Apie šį pasitarimą JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus jau painformavo Lietuvos atstovą dr. Stasi Bačkį. Kalbant išryškėjo, kad Lietuvos atstovas dr. Stasys Bačkis irgi galvojo, kad ad hoc komitetą turėjo sudaryti Altas ir JAV LB. Dr. Stasiui Bačkui paklausus, ką dabar reikėtų daryti, JAV LB krašto valdybos pirmininkas pareiškė savo asmenišką nuomonę, kad Lietuvos pasiuntinybės namo remontas būtų atliktas skubiausiai, jei jis tą darbą įgaliojotų atlikti tik Altą arba tik JAV LB.

JAV LB Inf.

PHILADELPHIA

Metinis Balfo susirinkimas

Gegužės 31 Šv. Andriejaus parapijos salėje įvyko metinis Balfo susirinkimas. Jį pradėjo trumpu žodžiu skyriaus pirmininkas Feliksas Andriūnas, maldą sukalbėjo kun. K. Sakalauskas. Pirmininkas priminė, kad šalpa nuolat tęsiama. Nuo kovo 26 iki gegužės 19 pasiūsta 93 siuntiniai drabužių ir 91 — maisto. Persiuntimas ir gėrybių vertė — 7553 dol.

Philadelphijoje vajuas metu surinkta 1800 dol. Koncertas pietūs davė pelno 432 dol. Balfo centrui pasiūsta 1929 dol. Kasoje liko per 500 dol. Šiuo metu skyrius turi 180 narių rėmėjų. Į rudenį vykstantį Balfo suvažiavimą Philadelphia turi teisę pasiūsti 7 atstovus. Skyrius turi ir du direktorius — F. Andriūną ir Reginą Raubertaitę, kurios kadencija baigiasi šį rudenį. Ieškoma naujo kandidato.

Praeito susirinkimo protokolą paskaitė Marija Raugienė, išdinininkas Antanas Gailiūšis padarė išsamų pranešimą apie kasos stovį. Revizijos komisijos aktą perskaitė Mykolas Čepulis. Po trumpų diskusijų apyskaitos priimtos.

Toliau buvo valdybos rinkimai. Daug kas norėjo pasitraukti iš valdybos, bet buvo sunku surasti pakaitalus. Tokiu būdu į naują valdybą įeina senieji nariai, išskyrus vieną. Valdybą sudaro: F. Andriūnas, kun. K. Sakalauskas, M. Raugienė, A. Gailiūšis, Vyt. Šuopis ir M. Sušinskienė, kuri užims pasitraukiančios R. Raubertaitės vietą.

Į revizijos komisiją išrinkti šie asmenys: Bronė Karašienė, Juozas Lukas ir Justinas Gečiauskas. Susirinkimui pirmininkavo Br. Vaškaitis, sekretoriavo Vyt.

Prie Lietuvos atstovybės Washingtono. Iš k. Jonas Talandis, Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis ir Anatolijus Miliūnas, Lietuvių respublikonų Federacijos pirmininkas. Nuotr. Jono Urbono

Jubiliejinės išskilmės seselių kazimieriečių vienuolyne.

Rugpjūčio mėnesio 16 iš viso dvidešimt trys seselės minės vienuolinių apžadų sukaktį.

Dvi minės šešiasdešimt metų sukaktį, aštuoniolika — penkiasdešimt, o trys — dvidešimt penkerių metų sukaktį.

Šventės minėjimas prasidės 10:30 v. r. iškilmingomis mišiomis seserų koplyčioje.

Deimantinį jubiliejų mini: ses. Rozalija iš Šv. Trejybės parapijos Wilkes-Barre, Pa., ses. Leona iš Šv. Mykolo parapijos Chicago, Ill.

Auksinį jubiliejų mini: ses. Hermana iš Nekalto Prasidėjimo parapijos Chicago, Ill., ses. Liucida iš Švenč. Mergelės Gimimo parapijos Chicago, Ill., ses. Pietra iš Šv. Pranciškaus parapijos Lawrence, Mass., ses. Helen Caroline iš Šv. Kazimiero parapijos Worcester, Mass., ses. Mary

Muraška. Susirinkimas buvo darbingas, nors narių galėjo būti ir daugiau. Džiugu, kad dar turime besidarbuojančių vargšų reikalą. Didelė padėka ir pagarba jiems bei Balfo rėmėjams.

Bronius Vaškaitis

Rose Gillis iš Šv. Pranciškaus parapijos Wilkes Barre, Pa., ses. Anne Baubin iš Šv. Pranciškaus parapijos Lawrence, Mass., ses. Vita iš Šv. Kazimiero parapijos Chicago Heights, Ill., ses. Teodoretą iš Visų Šventų parapijos Chicago, Ill., ses. Incarnata iš Visų Šventų parapijos Chicago, Ill., ses. Anastazija iš Šv. Pranciškaus parapijos East Chicago, Indiana, ses. Alfonsina iš Šv. Kazimiero parapijos Brockton, Mass., ses. Joakima iš Nekalto Prasidėjimo parapijos Chicago, Ill., ses. Marcelė iš Nekalto Prasidėjimo parapijos Chicago, Ill., ses. Akvinata iš Šv. Kazimiero parapijos Worcester, Mass., ses. Bernice Emily iš Šv. Baltramiejaus parapijos Waukegan, Ill., ses. Silviana iš Šv. Antano parapijos Cicero, Ill., ses. Infanta iš Šv. Pranciškaus parapijos, Minersville, Pa., ses. Remigija iš Nekalto Prasidėjimo parapijos Chicago, Ill.

Sidabrinį jubiliejų mini: ses. Virginia iš Šv. Jurgio parapijos Chicago, Ill., ses. Marlene iš Šv. Baltramiejaus parapijos Waukegan, Ill., ses. Immaculata iš Šv. Kazimiero parapijos Sioux City, Iowa.

IŠ VISUR

— Studentų Ateitininkų Sąjungos vasaros stovykla įvyks rugpjūčio 23-30 d., Camp Tippecanoe, Tippecanoe, OH. Stovyklos tema — Susipažinimas su Lietuvos menu, muzika ir literatūra. Kaina savaitei — 110 dol. Stovyklavietė yra valanda į pietus nuo Canton, OH, ir į vakarus nuo Pittsburgh, PA. Kam reikia daugiau informacijų, gali kreiptis į Rūtą Staniškę, tel. 216 531-8496 ar Edį Razmą, 1100 Buell Ave., Joliet, IL., 60435, tel. 815 727-1196.

— Detroito Dievo Apvaizdos lietuvių parapija Southfielde ruošia rudens puotą Detroito ir jo apylinkių lietuviams rugsėjo 26 d. su ypatingai plačia kultūrine programa. Operų solistas A. Brazilis atliks išsamią koncertinę programą, bus pristatoma ir vertinama naujoji knyga “Merkelis Giedraitis”, dalyvaus lietuviškas orkestras.

— Dr. Jonas Dėdinas iš Pittsford, N.Y., yra pirmasis mecenatas, paaugokę 100 dol. PLB Kultūros reikalų komisijos leidžiamai V. Liulevičiaus knygai “Išėjimo vaidmuo nepriklausomos Lietuvos atkūrimo darbe”. Pirmieji knygos garbės prenumeratoriai, paaugokę po 25 dol., yra dr. Kęstutis Keblys iš Southfield, MI, ir kun. Pranas Dauknyš iš Australijos.

— Audronė Barūnaitė-Willeke Santaro-Šviesos dvidešimt aštuntajame suvažiavime rugsėjo 10-13 Tabor Farmoje, Sodas, Mich., skaitys paskaitą “Aldona Gustas ir tėviškos narvų voratinkliai”.

— Antano Vanagačio kūrybos koncertas Chicagoje, Jaunimo Centro didžiojo salėje įvyks rugsėjo 27. Programą atliks Toronto Volungė ir solistai. Rengia Margučio radijas.

— Montrealio “Gintaro” ansamblio koncertas Chicagoje, Jaunimo Centro didžiojo salėje vyks rugsėjo 26. Koncertą rengia “Grandies” ansamblis.

— Sesuo M. Theophilė, buvusi vyriausioji Šv. Kazimiero seserų vienuolijos vadovė, dabar dirbanti Loreto ligoninėje, aprūpindama ligonių dvasinius reikalus, personalo buvo išrinkta į vyresniųjų piliečių garbės sąrašą. Nors jos pečius slegia 76-rių metų našta, ji yra judri ir sugeba suprasti pacientų reikalus. Ligoninės rūpestis, anot direktorės ses. Stefanijos, parodyti daugiau širdies vyresniesiems piliečiams ir panaudoti modernią mediciną jų gyvenimui lengvinti.

— Cleveland, Ohio, LB apylinkės valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirm. J. Malskis, vicepirm. ir ižd. Z. Kripavičiūtė, vicepirm. jaunimo reikalui N. Lenkauskaitė, švietimo ir kultūros reikalui V. Mariūnas, ūkio reikalui V. Skripstas, socialiniam reikalui V. Bacevičius, sekr. V. Biliūnas, inf. reik. I. Bublėnė. Kontrolės komisijos pirm. J. Žilionis.

— National Geographic žurnalo okupuotoj Lietuvoj yra 505 prenumeratoriai, Estijoje — 579, Latvijoje — 263, o Rusijoje — 852.

— Australijos lietuviai sportininkai jau ruošiasi išvykai į Ameriką 1983 metais. Atliekami paruošiamieji darbai. Planuojama ne tik dalyvauti sporto žaidynėse, bet ir aplankyti žymesnes JAV ir Kanados vietas. Iš viso vyks 100 sportininkų.

— Australijos Lietuvių Fondo 1980 literatūrinė premija (500 dol.) šiais metais liko nepaskirta, nes tebuvo atsiųsti du rankraščiai, iš kurių nė vienas nesiekė premijinio lygio.

— Prof. J. Žilevičiaus 90 metų amžiaus sukakties minėjimas rengiamas spalio 18 Clevelande. Akademiją ruošia Ciurlionio ansamblis.

ARTINASI LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS

Lietuvos vyčių metinis seimas bus rugpjūčio 19-23 dienomis Scrantone, Pa. Seimo posėdžiai vyks universiteto patalpose. Svečius globos Forest City 46 kuopos, Scrantono 74 kuopos ir Pittstono 143 kuopos nariai. Bus aptarti svarbūs organizacijos ir Lietuvos vadavimo reikalai. Seime dalyvaus ir Vladas Šakalys, kuris pasakys kalbą.

Seimo dalyviai lankysis ir gretimose kuopose, kur jiems bus surengti specialūs vakarai. Bus ir golfo žaidimas.

Didžioji seimo puota — banketas bus rugpjūčio 22 universiteto salėje. Puotos metu bus įteiktas “Lietuvos draugo” žymuo kongresmanui Charles F. Dougherty. Jis buvo ad hoc sudaryto Baltijos komiteto pirmininkas, rūpinosi, kad Lietuvos pasiuntinybė Washingtono gautų finansinę paramą. Kai praėjusiais metais buvo suimti demonstrantai prie Sovietų Sąjungos pasiuntinybės, jis rūpinosi, kad jie būtų paleisti.

Tokį žymenį gauna nelietai. Praeitėje buvo atžymėti: atstovų rūmų pirmininkas John McCormack, kongresmanas Peter Rodino, kongresm. Sam Stratton, kongr. Edward Derwinski, praeitais metais kun. Michael Bourdeaux iš Anglijos.

Puotos metu Jonas Stoškus iš Rhode Island bus pakeltas į garbės narius.

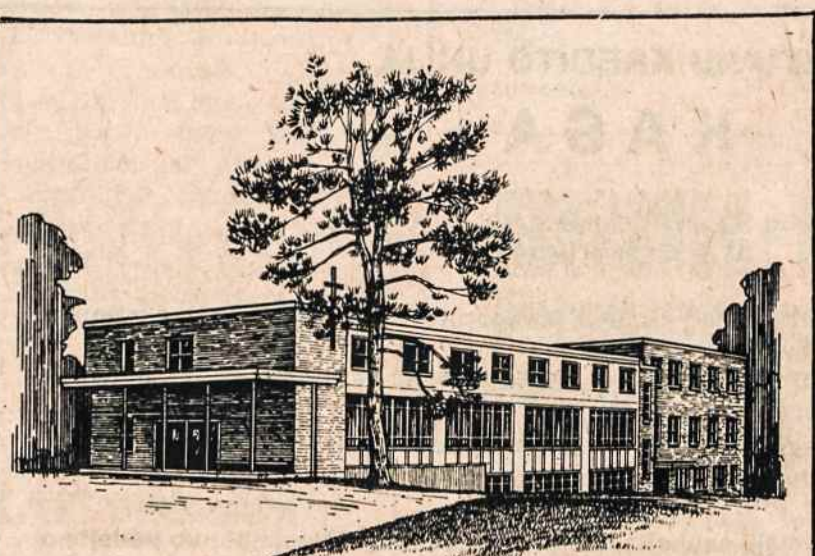
Seimas baigiamas rugpjūčio 23 iškilmingomis pamaldomis Šv. Juozapo bažnyčioje. Mišias koncelebruos vysk. V. Brizgys.

Kongresmanas Charles F. Dougherty Lietuvos vyčių seime Scrantone, Pa., bus apdovanotas “Lietuvos draugo” žymeniu.

Giedos jungtinis vyčių choras, kuriam diriguos prof. Alfonsas Bulavich. Po pamaldų bus seimo užbaigimo vaišės.

Vyčių centro valdyba su seimui rengti komitetu drauge posėdžiavo Scrantone. Kalbėta apie Vytautą Skuodį ir visą eilę kitų aktualių lietuviškų reikalų. Detaliam nustatyta seimo darbų tvarka. Kitas centro valdybos posėdis bus seimo metu rugpjūčio 20 d.

ATOSTOGOS KENNEBUNKPORTE

Lietuviai pranciškonal kviečia jus praleisti savo atostogas Kennebunkporto vasarvietėje.

Sezonas prasideda liepos 3 ir baigiasi rugsėjo 7

Vasarvietė yra gražioje Atlanto pakrantėje su vėsiais kambariais ir jūros vandens baseinu. Buto ir maisto kainos visiems prieinamos.

Informacijai adresas:

Franciscan Guest House
Kennebunkport, Maine 04046
TEL. (207) 967-2011

Pranė ir Juozas Jurkuvėnai, susituokę 1946 liepos 27 Wiesbadene, Vokietijoje.

VEDYBINĖ SUKAKTIS

Juozas ir Pranė Jurkuvėnai, gyvenę Brooklynne netoli Kultūros Židinio, liepos 27 paminėjo savo vedybinio gyvenimo 35 metų sukaktį. Minėjimą suruošė sūnūs ir dukros su savo šeimomis.

Tą sekmadienį 11 val. padėkos mišios buvo Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišias koncelebravo parapijos kunigai ir svečias vienuolis. Sukaktuvininiai sėdėjo presbiterijoje. Puikiai giedojo parapijos choras, vadovaujamas Viktoro Ralio.

Sukaktuvinės vaišės

Sukaktuviniai pietūs įvyko 2 v. Kultūros Židinio mažojoje salėje. Vaišės skoningai paruošė Elena Mickeliūnienė su Leonora Ramančioniene. Prie stalų patarnavo Živilė Juriene.

Svečiams kiek pavėlintai susirinkus, vyresnioji dukterė Irena visus pasveikino ir paprašė užimti vietas prie stalų. Tolimesnei programai vadovauti pakvietė inž. Kęstutį Miklą, Simo Kudirkos šaulių kuopos pirmininką. Maldą sukalbėjo Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Tada pakeltos šampano taurės, sukaktuvinininkams sugiedota Ilgiausių metų. Toliau Kazimieras Bačasauskas papasakojo, kaip sukaktuvinininkai prieš 35 metus susituokė.

Organizuojasi Wiesbadeno stovykla

Wiesbadeno D.P. stovykloje gyvena vengrai, jugoslavai ir lenkai. Jiems besiruošiant išvykti į savo gimtuosius kraštus, valdžia pasiūlė ten keltis lietuviams. Pasiūlymas buvo priimtas, nes Hanau stovykla buvo didelė ir vis pilnė. Sudaryti sąrašai. Paskirtą dieną kokie 9 ar 12 sunkvežimių ir įvažiavo į Wiesbadeno kareivinių kiemą. Kareivinės buvo apdaužytos bombų. Įvažiavę dar rado senus

gyventojus. Dvi naktis ir tris dienas teko praleisti garaže, kol išsikraustė vengrai, jugoslavai ir dalis lenkų.

Į tuščias paliktas patalpas kėlėsi lietuviai ir ten įsikūrė. "J" namų padalino pusiau lietuviams, pusiau lenkams. Į to namo trečio aukšto vieną kambarį papuolė ir Juozas Jurkuvėnas. Ten gyveno viengungiai, ir tą kambarį praminė Žirgynu.

Viengungius vyrus pakvietė į policiją. Savanorių nuėjo ir Juozas Jurkuvėnas. Po metų apie jį pasklido gandas, kad jis veda lenkaitę, kilusią iš Vilniaus krašto. Tai buvo pirmos vestuvės stovykloje. Jos vyko lenkų koplyčioje, kuri buvo įrengta garaže. Iki tol lenkai lietuviams neleidė pasinaudoti koplyčia, bet dabar leido. Sutuokė juos lietuvis kunigas Adolfas Paukštys. Po tų vestuvių lenkai jau leido naudotis šia jų koplyčia.

Tą dieną, 1946 liepos 27, 11 val. visa Wiesbadeno stovykla sukilė ir nuėjo į koplyčią. Vargonais grojo Vilius Prancūzevičius. Pasitiko jaunuosius su maršu. Sutuoktuvės buvo su mišiomis.

Susituokę jaunavedžiai tiesiog turėjo grįstis iš koplyčios, tiek buvo daug susirinkę. Iš koplyčios perėjo į kitą patalpą, kur stovyklos viršininkas, rodos, žydų tautybės, suruošė vaišes.

Maloniai kviečiame atstogaujančius Cape Code, Mass., apsilankyti istoriniame Sandwich miestelyje ir praleisti savo atostogas

SPRING HILL MOTOR LODGE
351 ROUTE 6 A
EAST SANDWICH, MA. 02537

Jūra ir smėlis — pusantros mylios atstume
Dėl rezervacijų skambinti:
617 — 888-1456

AUGĖ IR VYTAS RASTONIAI

BALTIMORE, MD.

Morkus Šimkus, kuris rūpestingai tvarkė lietuvišką knygyną, išsikėlė gyventi į Chicago. Jis yra didelis patriotas, mėgo Lietuvos istoriją, visa, kas lietuviška. Labai gražiai tvarkė knygyną, kuris kiekvieną sekmadienį būdavo atidarytas. Dabar knygynas bus uždarytas, kol bus surastas kitas žmogus, kuris galėtų prižiūrėti ir tvarkyti knygas. Baltimorės lietuviai yra dėkingi Morkui Šimkui už jo didelį atliktą darbą šioje lietuvių kolonijoje ir linki jam sėkmės naujame mieste.

Jonas Stefura, žymus Amerikos legionierių organizacijos veikėjas ir Lietuvių posto 154 adjutantas, paskutiniame legio-

šokiame akordeonu grojo minėtas vargonininkas.

Niekada nematė Lietuvos

K. Miklas priminė, kad abu sukaktuvinininkai yra iš Vilniaus krašto, iš Švenčionių apylinkės. Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo jiems neteko pažinti. Vokiečiams okupavus, kaip lenkai buvo išvežti darbams į Vokietiją. Susitikę su lietuviu, ten įsijungė į lietuvių gyvenimą.

Jurkuvėnai yra atsidadę šeimai. Patys sunkiai dirbdami, išmokslino šeimą, pramokė lietuvių kalbos, įsijungė į lietuvišką veiklą. Net trys iš jų šeimos yra aktyvūs šaulių kuopos nariai.

Savanorių Kūrėjų Sąjungos vardu sveikino atgarsos kapitonas ir šaulys Jurgis Kiaunė, Romo Kalantos šaulių kuopos iš St. Petersburgo, Fla., vardu sveikino Albinas Verbyla.

Po visų kalbų ir sveikinimų skambėjo muzika. Sukaktuvinininkai jaukioje šauliškoje nuotaike praleido savo brangią jubiliejinę dieną.

Ilgiausių metų jiems abiem ir visai šeimai! Škb

nierių seime buvo išrinktas Baltimorės miesto legionierių vadu. Jo draugai sveikina jį ir linki kuo geriausios sėkmės naujoje tarnyboje.

Aleksandras Radžius, bevaikščiodamas Carroll parke netoli savo namų, nusilaužė koją ir dabar gydomi namuose. Jis yra uolus Šv. Alfonso bažnyčios lankytojas, sekmadieniais per mišias skaito mišių skaitymus. Taip pat uoliai reiškiasi ir Baltimorės lietuvių organizacijose.

Šv. Alfonso mokyklos kiemą, kur vaikai paprastai žaidžia, dabar dažo Towsool kolegijos studentai, kurie studijuoja meną. Jie ant sienos piešia bežaidžiančius vaikus. Ne vienas praeivis sustoja ir pasižiūri, ką jie ten daro, ir pasigroži vaizdu. Klebonas kun. A. Dranginis nuoširdžiai dėkoja šiems meno studentams.

Bernardą Karpavičių-Karpers lanko jo jaunystės draugai, kurie dabar gyvena New Yorke. Kadai jie buvo Baltimorėje, veikė Lietuvių Atletų klube. Dabar besisvečiuodami valgo mėgstamą krabų sriubą, kurios negauna New Yorke.

Gaila, kad Šv. Alfonso mokykloje lietuvių vaikų skaičius labai sumažėjo. Tėvai leidžia savo vaikus į kitas mokyklas. O būtų labai gera, kad šioje mokykloje būtų daugiau lietuvių vaikų.

Julė Rastenienė prieš kelias dienas parpuolė gatvėje ir susilaužė ranką. Dabar yra labai dėkinga kaimynam, kurie padeda jai apsitvarkyti namuose. Ji yra našlė. Jos vyras, Nadas Rastenis, buvo lietuvių poetas, teisininkas, veikęs lietuviškose organizacijose, miręs prieš keletą metų.

Jonas Obelinis

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

SPECIALI

KALĖDŲ — NAUJŲJŲ METŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ.

1982 programos gaunamos dabar.

Pilnas aprūpinimas — tik \$424*, plius pigus skridimas į Pabaltijo vietas, aukščiausios vertės, nemokamai naudojantis brošiūromis.

*10-11-15 dienų kelionės, remiantis dviese kambaryje, kainuoja nuo \$424 iki \$705; tik žemėje.

JONAS ADOMENAS
ORBITAIR
INTERNATIONAL LTD.
NEW YORK, N.Y. 10017
TEL. 212 986-1500

Baltimorės lietuvių festivaly prie Balfo parodos stalo susitiko parodėlės organizatorė M. Noreikienė ir valdybos narė A. Juškvienė. Nuotr. C. Surdoko

Baltimorės senjorų tautinių šokių grupė Aras atlieka programą vietos lietuvių festivaly birželio 6-7 Charles Plaza. Programoj dalyvavo ir Kalvelio bei Ratelio grupės. Nuotr. C. Surdoko

Skaityk pranciškonų leidžiamą spaudą ir paremk ją.

Lietuviška knyga yra geriausia dovana įvairiom progom.

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas

VISA

MASTERCHARGE

METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidarytu kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Chester, Pa. 19013 — 2819 W. 3 St.	215-497-2382
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (212) 441-6799

Pirmutinė ir sparčiai auganti lietuvių kooperatyvinė taupymo bei skolinimo įstaiga Amerikos Rytų pakraštyje.

KASOJE KIEKVIENO ASMENS SANTAUPOS FEDERALINIŲ ĮSTAIGŲ APDRAUSTOS IKI 100,000 DOLERIŲ SUMOS.

KASOJE lengvomis sąlygomis duodamos paskolos visiem taupytojams.

KASA už santaupas duoda aukščiausius procentus:

7% už paprastą einamąją sąskaitą, kur procentai apskaičiuojami nuo padėjimo iki išėmimo dienos.

12.5% efektyvias metines palūkanas už CREDIT UNION SHARE CERTIFICATES, kurie perkami 500 dolerių sumomis. Juos galima atsiimti už trijų ar šešių mėnesių, arba už ilgesnio laikotarpio.

5,000 dolerių Share Certificates KASOJE duoda tokį pat aukštą procentą, kaip U.S. Treasury bills akcijos, kurios yra tik 0.25% mažesnės už Certificates of Deposit.

KASOS 10,000 dolerių MONEY MARKET CERTIFICATES duoda tokius pat aukštus nuošimčius, kaip ir bankuose kas savaitę skelbiami certifikatai.

Visas certifikatų palūkanas galima atsiimti, arba investuoti KASOJE į 7% einamąją sąskaitą arba į 12.5% Share Certificates ir tokiu būdu vėl gauti didesnę procentą, negu bankuose.

Atleikite pasikalbėti ir įsitikinti, kad lietuvių taupomoji KASA yra naudingiausias bankas Jums ir Jūsų bičiuliui.

KASOS įstaiga Jūsų patogumui veikia šešias dienas savaitėje ir kiekvieną darbo dieną vakarą. Čia nėra jokių eilių ir kiekvienas klientas gali laisvai pasidalinti visais jam rūpimais finansų klausimais.

PRISIMENANT LEONARDĄ RALĮ

Leonardas Ralys, aktyvus Apreiškimo parapijos ir Perkūno chorų dainininkas ir solistas, mirė praeitais metais liepos 26, sulaukęs vos 61 metų amžiaus. Jo kūnas ilsisi Cypress Hills kalnelyje New Yorke.

Leonardas gimė 1919 Jonišio mieste, Lietuvoje, susipratusių darbininkų šeimoje. Iš vaikystės mėgo dainą. Būdamas 9 metų, su Jonišy gyvenančia ir daug liaudies dainų žinančia moteriške vakarais traukdavo duetus,

pritarant gitara. Taip linksmino kaimynus ir kitus tėviškes gyventojus.

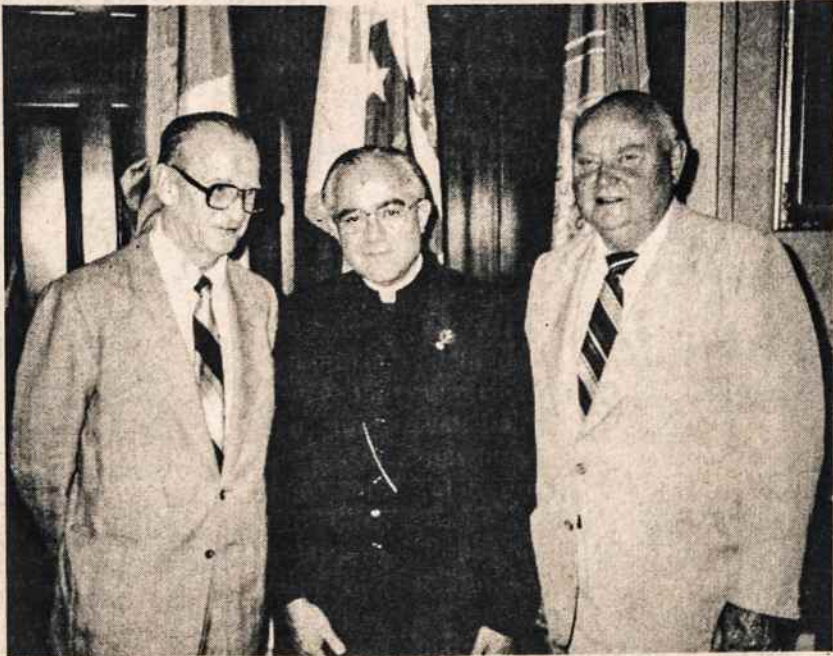
Lankydamas Jonišio gimnaziją, pradėjo mokytis muzikos. Atkreipė vargonininko dėmesį ir taip pasidarė jo mokiniu ir jo padėjėjas.

Sulaukęs 18 metų, savanoriu išėjo į Lietuvos kariuomenę. Tarnavo priešlėktuvinėje apsaugoje Kaune. Grįžęs iš kariuomenės, mokėsi medžio dailės ir kartu ieškojo progos, kad galėtų studijuoti muziką. Pagaliau jis persikėlė į Šiaulius ir pradėjo dainuoti Šiaulių Operetės chore, įstojo į Šiaulių muzikos mokyklą. Studijavo dainavimą ir fortepijoną.

Studijas sutrukdė vokiečiai. 1944 metais vokiečių SS dalinys pamaldų metu apsupo bažnyčią ir suėmė daug žmonių. Jų tarpe buvo ir Leonardas Ralys.

Karui pasibaigus, Leonardas pradėjo dainuoti Dainavos ansamblyje Vokietijoje. Taip pat dainavo Navickio vadovaujamame vyrų oktete.

Į Ameriką atvyko 1950, apsigyveno Brooklyne. Čia dainavo Operetės chore, New Yorko skautų vyčių oktete, Angelų Karalienės parapijos chore, New Yorko vyrų chore, New Yorko vyrų chore Perkūnas, Apreiškimo

Lietuvių atstovai pas Bostono kardinolą Medeiros. Iš k. inž. Aloyzas Astravas — LB apylinkės pirm., kardinolas Medeiros, Alto Bostono skrybiaus pirm. inž. Aleksandras Čaplikas. Kardinolas pažadėjo, kad Bostono vyskupijoje bus mel-džiamasi už pavergtas tautas ir Lietuvą.

mo parapijos chore. Jis buvo neeilinis choristas, labai dažnai atlikdavo solo partijas, visus džiugindamas savo sodriu bosu balsu.

Savo jaunystėje Leonardas paskyrė daug laiko lietuviškai skautijai. Be to, turėjo talentą medžio dalei. Kadangi šia medžio dale nesivertė, todėl ir neatsikreipė visuomenės dėmesio.

Visi, kuriems teko su juo choruose dirbti, prisimena jį kaip drausmingą, talentingą ir energingą choristą bei solistą, kaip susipratusį ir draugišką lietuvių.

Leonardo liūdi jo šeimos nariai: žmona Albina, sūnūs Viktoras ir Leonardas Jr., dukra Birutė Malinauskienė, du broliai su šeimomis ir geras skaičius giminių. Taip pat jo liūdi New Yorko vyrų choras Perkūnas, Apreiškimo parapijos choras. Šiuose choruose jis paskutiniu metu dainavo. Abiem šiem chorams vadovauja jo sūnus Viktoras, energingas ir darbštus muzikas, pritraukęs daug jaunimo ir sustiprinęs abu choros.

P.B.

VOKIETIJOJ MIRĖ

Henrikas Šulcas, mokytojas, mirė liepos 10 Hannover. Palaidotas liepos 15. Buvo gimęs 1902 kovo 12 Klaipėdos krašte, baigęs Tauragės mokytojų seminariją. Klaipėdos krašte buvo mokytoju iki 1939, kai Hitleris atplėšė Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos. Paskui mokytojavo Rytų Prūsijoje. Buvo paimtas į vokiečių kariuomenę. Po karo gyveno Vakarų Vokietijoje, mokytojavo, dirbo fabrike.

Eduardas Umeris mirė liepos 15 Backnango apskrityje Igoninėje. Buvo gimęs 1912. Rusai su tėvais 1916 išvežė į Sibirą. Po pirmojo pasaulinio karo šeima grįžo į Kamšių kaimą Lietuvoje. 1941 su žmona repatriavo į Vokietiją, tarnavo vokiečių kariuomenėje. Po karo gyveno Holšteine. Buvo mūrininkas, krosnių specialistas, Vokietijoje dirbo fabrike.

Lietuviai pranciškonai leidžia šiuos laikraščius bei žurnalus: Darbininką — savaitinį laikraštį, Aidus — kultūros žurnalą, Šv. Pranciškaus Varpelį — religinio turinio žurnalą.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Prašau pratęsti prenumeratą 1981 metam

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Visiem kitiem prenumerata — 15 dol. metam.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Naujosios Anglijos šaulių rinktinė

Darbo dienos savaitgalį ruošti kultūrinę stovyklą jau tapo rinktinės tradicija. Tad šių metų rugsėjo 5-6-7 dienomis gražioje pranciškonų vasarvietėje Kennebunkport, Maine, įvyks kultūrinis savaitgalis. Kviečiami dalyvauti ne tik Naujosios Anglijos rinktinės šauliai, bet visi

sąjungos nariai bei svečiai, kurie domisi šaulių veikla ir nori arčiau susipažinti.

Numatyta įdomi programa. Prizinis šaudymas. Gali dalyvauti ir svečiai, nes ir jiems skiriamos trofėjos. Susipažinimo vakaras su šokiais ir programa. Tautos šventės minėjimas, pasiskaita, laužas, kurio programą atliks visi dalyviai, ir kita.

Pranciškonų vasarvietė labai tinkama stovyklai: graži gamta, jūros paplūdimys visai netoli, o pačioje vasarvietėje stauraus vandens baseinas. Pats laikas užsisakyti kambarius. Rašyti šiuo adresu: Franciscan Monastery, Guest House, Kennebunkport, Maine, 04046, Telf. (207) 967-2011.

Atvykstantieji kuopų nariai atsiveža kuopos vėliavą su stovu, kurie turi, atsiveža uniformas, moterys tautinius drabužius. Tad atvykite, kas galite, ir praleiskite paskutinį vasaros savaitgalį gražioje aplinkoje, šauliškoje nuotaikoje.

BOSTONO PARENGIMŲ KALENDORIUS

Laisvės Varpo rudens koncertas įvyks spalio 4 So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje.

LAISVĖS VARPAS Sekmadieniais 11:30-12:10 val. 740 banga iš WCAS 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Viščinis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telf. (617) 586-7209

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telf. 268-0489. Parduodamas Darbininkas, ūdelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

"Amber Holidays"

1981 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO/NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

rugsėjo 17	— \$1059.00
rugsėjo 24	— \$1059.00
spalio 8	— \$1019.00
gruodžio 26	— \$ 979.00

Visos grupės aplankys KAUNĄ ir TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS ir KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

Registracijos reikalu kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, p.o. box 116, So. Boston, Mass. 02127,
TEL. 617 — 268-8764

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.
Norintiem atsikviesti gimines atostogom — sutvarkome dokumentus.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai procentus, lefdžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr.

Donahue 268-2500

arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE 480 West Broadway South Boston 9 AM to 3:30 PM Monday thru Friday Saturday 10 AM to 1 PM 268-2500

NEPONSSET CIRCLE OFFICE 740 Guilford Blvd. 8:30 AM to 5:30 PM Mon. Tues. Wed. & Fri. Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM Saturday 8:30 AM to 12 Noon

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank "ALWAYS THE LEADER"

17

A.A. SALOMĖJAI STATKIENEI

staiga iškeliavus amžinybėn, vyrą Jurgį, dukras Birutę su šeima, Daną su Jonu bei gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Kazys, Sofija ir Vilija Butkai

Mirus

VALERIJAI PUŠKIENEI, Brocktone, ir ONAI BIELKEVIČIENEI, Lietuvoje,

reiškiame nuoširdžią užuojautą visai mielai Bielkevičių šeimai: Emilijai ir Romualdai Bielkevičiams, jų motinoms mirus, jų vaikams: Daliai Rymantei ir Jonui bei anūkelėms: Aidai, Laisvydai, Žarai ir Sigitai, mirus jų mylimoms močiutėms.

Sperauskų šeima ir Elena Bielkevičienė

A.A. JONUI BELECKUI

mirus, jo žmonai Veronikai, sūnams Vytautui ir Stasiui, dukrai Genovaitai, posūniui Kazimierui Matuzui su šeimomis giliai užuojautą reiškime ir kartu liūdime

Valerija ir Henrikas Zitikai

Kultūros Židinio rėmėją ir bendradarbį

KAZIMIERĄ JANKŪNĄ

liūdesy dėl žmonos LIUCIJOS mirties

giliai užjaučia
Lietuvių Kultūros Židinio
Fondo Valdyba

A.A. LIUCIJAI JANKŪNIENEI

mirus, jos vyrą, JAV LB New Jersey Apygardos pirmininką Kazimierą Jankūną ir sūnų Kastytį nuoširdžiai užjaučia

JAV LB Visuomeninių
Reikalų Taryba

A.A. LIUCIJAI JANKŪNIENEI

mirus, jos vyrą Kazį Jankūną, sūnų Kastytį nuoširdžiai užjaučiame skausmo dienoje ir kartu liūdime

New Jersey Moterų Klubas

DARBININKAS

Redakcija ..... (212) 827-1352
Administr. .... (212) 827-1351
Spaustuvė ..... (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė ..... (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Patiksliname. Praeitame Darbininko numery, pirmam puslapyje, yra korektūros klaida. Darbininko Nr. įrašytas 30, turi būti Nr. 31. Kituose puslapiuose numerio skaičius teisingas.

Katalikų universitetui paremti Brooklyno vyskupijoje rugpiūčio 16, sekmadienį, renkamos aukos. Brooklyno vyskupas visom parapijom yra pasiuntęs laiškus, prašydamas aukų. Katalikų universiteto reikšmė šiam kraštui ir Katalikų Bažnyčiai yra labai didelė ir svarbi, todėl kiekvienas prašomas šiam reikalui paaukoti.

Žolinė — Marijos į Dangu paėmimas švenčiama rugpiūčio 15, šeštadienį. Tą dieną kiekvienas katalikas privalo išklausyti mišias. Mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus penktadienio vakare 6:30 v., šeštadienį 8 v., 9:30 v. ryte ir 6:30 v.v. Išpažinčių klausoma penktadienį 4:30-5 v.v.

Suffolk County A. L. Piliečių klubo valdyba kviečia visus narius ir jų svečius bei draugus į klubo metinį pikniką, kuris bus rugpiūčio 15, šeštadienį, 1 val. popiet Church of the Resurrection parke, kampas Edgewater Ave. ir Mayflower Ave., Smithtown, L.I. Galima atsivežti savo maistą. Kas neatsivežė, galės nusipirkti vietoje. Vaikams yra labai patogi užtvirta vieta žaisti. Jie tėvams nesudarys jokių sunkumų.

Irena ir Aleksandras Vakseliai rugpiūčio 8 išvyko dviejų savaitių atostogų į pranciškonų vasarvietę Kennebunkporte, Maine.

Jadvyga ir Apolinaras Vebeliūnai rugpiūčio 8 išvyko savaitės atostogų į pranciškonų vasarvietę Kennebunkporte, Maine.

Už a.a. Leonardą Ralį jo mirties metinių proga pamaldos buvo rugpiūčio 1 Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Dalyvavo daug iš Apreiškimo parapijos ir Perkūno chorų. Po pamaldų šeima visus pakvietė pietų į J. Belecko restoraną.

Pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte ateitininkų sendraugių stovykla prasidėd rugpiūčio 15 ir baigiasi rugpiūčio 22. Izidorius Vasyliūno smuiko koncertas bus rugpiūčio 15. Jam akomponuoja sūnus Vytenis Vasyliūnas. Jo vargonų rečitalis bus rugpiūčio 22. Literatūros vakaras bus rugpiūčio 18.

Eugenija Kezienė ir Elena Juškienė dalyvavo Katalikų Moterų Sąjungos metiniame seime, kuris buvo rugpiūčio 6-9 Clevelande. Jos atstovavo šios organizacijos New Yorko ir New Jersey apskrįčiai.

Dail. Vandos Balukienės tapybos kūrinių paroda bus spalio 3-4 Kultūros Židinyje. Parodą globoja birutiečių New Yorko skyrius.

Solistė Slava Žiemelytė dainuos Putnamo seselių rėmėjų koncerte spalio 11 Kultūros Židinyje. Jai akomponuos muzikas J. Govėdas.

Žymi solistė Maralin Niska yra populiari visoj Amerikoje. Šiuo metu ji gyvena New Mexico, o rugsėjo mėnesį, prasidėjus operų sezonui, atvyks į New Yorką. Rugsėjo 27 Maralin Niska duos be atlyginimo koncertą Kultūros Židinyje. Tai retenybė, kad išgarsėjusi operos žvaigždė būtų tokia palanki lietuviams. Reikia tikėtis, kad lietuviai pilnai įvertins solistės gražų gestą ir gausiai dalyvaus jos koncerte.

Dail. Vytautas Ignas atsidėjęs rengiasi savo parodai, kuri bus spalio 17-18 Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Jau baigė aštuonių paveikslų grafikos ciklą apie Lietuvą. Tą ciklą sudaro: Lietuva (nauja versija), Aukštaitija, Dzūkija, Suvalkija, Žemaitija, Klaipėdos kraštas, Vilniaus kraštas, Kauno apylinkės. Jų dydis 18-24 coliai. Parodą globoja skaučių Neringos tuntas.

Lietuvos vyčių metinis seimas šiemet įvyks rugpiūčio 19-23 Scranton, Pa., universiteto patalpose tuoj po Lietuvių Kunigų Vienybės seimo. Tarp pagrindinių diskusijų minima lietuviškų parapijų atnaujinimo problema. Kalbės taip pat ir Vladas Šakalis. 1981 metų kun. J. Jutt "Lietuvos draugo" atžymėjimas bus suteiktas Charles Dougherty, JAV kongresmanui iš Philadelphiajos.

Marytė Matulaitytė-Kuncienė, anksčiau gyvenusi Richmond Hill, N.Y., ištekęsusi persikėlė gyventi į Buenos Aires, Argentina. Liepos viduryje atvyko pasisvečiuoti pas savo tėvelius, dalyvavo savo pusseserės Rasos Milukaitės vestuvėse, atostogavo su tėveliais Cape Code. Lankėsi ir Darbininko redakcijoje ir papasakojo apie lietuvių gyvenimą Argentinoje. Į Buenos Aires išvyksta rugpiūčio gale.

Iš jubiliejinės skautų stovyklos Rako stovyklavietėje skautai atsiuntė sveikinimus. Ten stovyklavo ir uolus mūsų bendradarbis Vl. Bacevičius iš Clevelando. Jis atsiuntė 10 nuotraukų. Viena jų dedama pirmam puslapyje, prijungiant ir trumpą aprašymą.

Antanas Smetona, gyvenęs St. Petersburg, Fla., mirė rugpiūčio 3 po ilgos ligos. A. Smetona yra ilgus metus gyvenęs Woodhaven, N.Y. Liko žmona Elzbieta St. Petersburg.

Br. Nemikas iš Wetherfield, Mass., lankėsi Darbininko administracijoje, apmokėjo prenumeratą, įsigijo plokštelių ir spaudai paremti paliko 15 dol. auką. Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja.

Nijolei (Dubauskaitė) ir Kęstutėi Šetikams liepos 28 gimė dukrelė Laura Ona. Šetikai prieš 6 metus iš Woodhaveno išsikėlė gyventi į Westchester County, N.Y.

Richmond Hill prie gero susisiekimo išnuomojamas butas iš 5 kambarių antrame aukšte. Butas yra laisvas ir galima greit užimti. Teirautis tel. VI 6-4423.

Maldininkų kelionė į Auriesville, N.Y., North American Martyrs šventovę, įvyks rugpiūčio 30, sekmadienį. Šios maldingos kelionės tikslas — vieninai melstis už persekiojamą Bažnyčią anapus geležinės uždangos. Inicijatyvos ėmėsi Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa. Uoliai šiame reikale talkina ateitininkai, Lietuvos vyčiai, Lietuvos Katalikės Moterys ir kitos organizacijos. Šventovę kalbės anglikonų kunigas Michael Bordeaux, Keston kolegijos direktorius iš Anglijos. Jis yra autorius knygos "Land of Crosses — a history of the persecuted Church in Lithuania". Mišias aukos vysk. N. Elko. Iškilmingų pamaldų metu giedos Apreiškimo parapijos choras iš Brooklyno. Autobusai išvyks 8:30 val. ryto nuo Shalins Funeral Home įstaitos, o 9 val. ryto iš Kultūros Židinio kiemo (žiūr. skelbimą).

Lietuvos vyčių 110 kuopa, kuri veikia Maspetho lietuvių parapijoje, baigia padaryti lietuvišką gražų kryžių. Darbus atlieka Arthur Nelson, kuris pats yra švediškos kilmės, inžinierius, labai nagingas, vedęs lietuvaitę, gimusią ir augusią Brooklyne. Kryžiaus darbai jau eina prie galo. Kryžius bus pastatytas prie Maspetho lietuvių bažnyčios. Jis šventinamas rugsėjo 27. Jį pašventins Brooklyno vyskupas Francis Mugavero.

Lietuvių Kunigų Vienybės seimas šiais metais įvyks rugpiūčio 18-19 Scranton, Pa., universiteto patalpose. Pagrindinė tema: "Lietuviška parapija — laidotuvės ar prisikėlimas". Pagrindinis kalbėtojas bus Msgr. Geno Baroni, buvęs JAV prezidento Carterio asistentas etniniam reikalui.

NAUJI LEIDINIAI

R. Spalio — Aukšinio saulėlydžio gundymai, 10 dol.

J. Kreivėno — Mirties lageryuose ir tremtyje, 12 dol.

V. Gidžiūno — Šv. Pranciškaus dvasios spinduliavimas, 5 dol.

K. Grigaitytės — Marių vėjui skambant, 4 dol.

V. Volerto — Greitkelis, 6 dol.

J. Vizbaro — Alšėnų kunigaikštystė, 8 dol.

M. Aukštaitės — Ant marių krašto, 10 dol.

A. Šapokos — Lietuvos istorija, 18 dol.

Šios bei kitos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininke, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y., 11207. Persiuntimo išlaidom pridėdama 1 dol.

Leonardas Kerulis — Išvežtųjų sąrašas, 22 dol.

K. Bradūnas — Užėjo prie Vilniaus vieškelio, premijuota poezijos knyga, 6 dol.

Canarsie sekcijoje parduodamas 2 seimų mūrinis namas už labai gerą kainą, įrengtas moderniai, su visais patogumais. Teirautis tel. 738-0866.

WANTED: full time live in cook, long term or short term for seven residents at the Latvian Veterans Center "Rota" in the Catskill resort area near Hunter Mountain. Salary negotiable. Please contact Leopold Apellis, weekdays between 5:00 and 10:00 PM. Tel. 212 325-6868. Call Collect.

Richmond Hill prie gero susisiekimo išnuomojamas butas iš trijų gražių įrengtų kambarių antrame aukšte. Pageidaujamas vienas dirbąs asmuo. Skambinti po 7 val. vak. 441-5846.

Richmond Hill prie gero susisiekimo išnuomojami penki gerai įrengti kambariai antrame aukšte. Rugpiūčio mėn. pradžioj butas laisvas. Pageidaujama 2-3 suaugę žmonės. Teirautis telefonu 846-7483.

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.) Apsidrausdami pas jį, sutaupysit 30%-50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais: 201 654-3756.

Kaip atrodys monografija apie Algirdą?

Jau kelis kartus buvo skelbta, kad Simo Kudirkos šaulių kuopa išleidžia dr. Algirdo Budreckio parašytą monografiją apie D.L. Kunigaikštį Algirdą. Tai bus bene pirmoji knyga lietuvių kalba apie šį valdovą, kuris Lietuvos valstybę išplėtė toli į rytus.

Ilgokai užtruko knygos paruošiamieji darbai spaustuvėje, nes čia daug išnašų, panaudota literatūra svetimom kalbom. Labai atidžiai buvo skaitomos bent kelios korektūros.

Dabar knyga jau yra sulaužyta, peržiūrimos trečios ir ketvirtos korektūros ir už kokios savaitės bus pilnai paruošta spausdinimui. Knyga turės 364 puslapius. Pradžioje eina leidėjų žodis, kurį parašė šaulių kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas. Tada knygos turinys ir tuoj įžengiama į pačią knygą. Plačiai aprašoma Algirdo veikla ir jo gyvenimas.

Knygos gale yra sudarytos vardų ir vietovių rodyklės. Jas kruopščiai parengė Petras Jurgėla, šitoje srityje talkinęs ne vienai knygai. Pačiam gale yra angliška knygos santrauka ir Algirdo veiklos apžvalga. Pačiam gale — mecenatai, kurie savo aukomis prisidėjo prie šios knygos išleidimo.

Knyga bus iliustruota, puošta užsklandom, vinjetėmis. Leidėjai, Simo Kudirkos šaulių kuopa, jau rengia ir šios knygos atskleidimą visuomenei. Jis numatytas lapkričio 21. Drauge tai bus ir šaulių kuopos metinė šventė, kuopos dešimtmečio minėjimas. Tam dešimtmečiui kuopa ir išleidžia šią monumentalią monografiją apie Algirdą ir tuo praturtins ne tik savo kuopos istoriją, bet drauge ir Lietuvos istorinę literatūrą.

Lietuvos Atsiminimų radijo koncerte gegužės 16 Kultūros Židinyje. Iš k. Julius Vebliaitis ir du broliai muzikai — Vytautas Strolia, Faustas Strolia, Vaivos dainuojančio vieneto vadovas. Nuotr. P. Bivainio

Lietuvos vyčių 110 kuopa prie Maspetho lietuvių bažnyčios pastatys lietuvišką kryžių, kuris bus pašventintas rugsėjo 27. Kryžių daro Arthur Nelson (d.). Kairėje — vyčių kuopos pirmininkas Jonas Adomėnas.

APREIŠKIMO PARAPIJOS GEGUŽINĖ

Metinė Apreiškimo parapijos gegužinė — piknikas buvo rugpiūčio 2, sekmadienį, Plattdeutsche parke, L.I. Oras pasitaikė gražus, tai žmonių susirinko per 500. Vėliavų pakėlimo metu sugiedoti himnai. Sveikinimo kalbą pasakė klebonas kun. Jonas Pakalniškis. Šokiams grojo Joe Kazlo orkestras. Šokiai prasidėjo 5 val. ir tęsėsi iki 9 v.v.

Į pikniką atsilankė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Savo sveikinimo kalboje jis prisiminė, kad reikia lietuvių išlaikyti savo parapijose.

Nemaža laiko buvo skirta įvairiems laimėjimams ir jų traukimui. Laimėjimai taip atiteko: 100 dol. P. Šlapeliui, po 75 dol. — J. Vebeliūnienei ir A. Venckui, po 50 dol. — St. Kreivėnui ir V. Liogiui; po 25 dol. laimėjo: J. Liogys, dr. A. Bagdonas, Julija Navickas, Vytautas Žukas, Z. Bacevičius ir B. Gull. Povilaitytė laimėjo gražų dail. R. Viesulo paveikslą. Laimėjimams dar išleista ir krepšių su gėrimais ir įvairių daiktų.

Parapijos kunigai dėkoja parapijos tarybos pirmininkui A. Samušui, J. Šližiui, J. Jankui, Povilaičiui, Mickevičiui, St. Lukui, Antanavičiui, K. Kazlauskui ir visiems kitiems, kurie taip nuoširdžiai prisidėjo, kad ši gegužinė gerai praeitų. Padėką priklauso M. Šalinskienei, E. Kezienei, A. Žukienei, B. Lukoševičiui, Povilaičių šeimai, Vanagų šeimai, Migonių šeimai, Lietuvos vyčiams ir visiems, kurie prisidėjo dovano mis prie loterijos. Dėkoja moterims už nuoširdų darbą.

Prie pikniko pasisekimo prisidėjo ir parapijos choras, kuris vadovavo visom dainom.

Dar kartą ačiū visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie šio pikniko pasisekimo, prie jo geros nuotaikos.

VIENOJ DVASIOJ SU BROLIAIS LIETUVOJ —

MALDININKŲ KELIONĖ UŽ KENČIANČIĄ LIETUVĄ

Shrine of the North American Martyrs, Auriesville NY
Exit No. 27, New York State Thruway

SEKMADIENĮ — RUGPIŪČIO 30 d. 1981

Autobusai išvyks 8:30 val. ryto nuo Shalins Funeral Home, o 9 val. ryto iš Kultūros Židinio kiemo

Pietus galima pasiimti arba nusipirkti vietoje.

2 val. — KRYŽIAUS KELIAI

4 val. — KONCELEBRUOTAS MIŠIAS
atnašaus J. E. Vysk. N. Elko

Giedos APREIŠKIMO PARAPIJOS CHORAS
Kalbės kun. MICHAEL BOURDEAUX iš Anglijos

Kelionė ten ir atgal 15 dol. asmeniui

Dėl informacijų ir autobuso bilietų kreiptis:

Marytė Shalins
84-02 Jamaica Avenue
Woodhaven NY 11421
Tel. 212 296-2244

arba

Tėv. Petras Baniūnas OFM
341 Highland Blvd.
Brooklyn NY 11207
Tel. 212 827-1351

LONG ISLANDO AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

rengia

METINĮ PIKNIKĄ,

kuris įvyks rugpiūčio 15, šeštadienį, 1 val. popiet Church of the Resurrection Parke, Edgewater ir Mayflower Ave kampe, Smithtown, netoli gelžkello stoties. Įžanga 2 dol. suaugusiems. Galima atsivežti savo maistą. Maisto taip pat bus vietoj. Kviečia visus iš visur

Klubo valdyba